CMU CHIANG MAI UNIVERSITY

CMU-QA CURRICULUM 2568

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ระดับหลักสูตร

CMU-QA Curriculum
ฉบับ พ.ศ.2568

Office of Educational Quality Development
สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

CMU-QA CURRICULUM

2568

คู่มือการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน

ระดับหลักสูตร

CMU-QA Curriculum
ฉบับ พ.ศ.2568

CMU CHIANG MAI UNIVERSITY
Office of Educational Quality Development

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เหตุผลและความจำเป็น	**1**
กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบ CMU-QA curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)	**2**
กฎระเบียบและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	2
แนวคิดการออกแบบระบบ CMU-QA curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)	3
ข้อกำหนดที่สำคัญของการออกแบบ	6
แนวทางการใช้เกณฑ์ CMU-QA curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)	8
เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร CMU-QA curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)	**9**
รายละเอียดองค์ประกอบตามเกณฑ์ CMU-QA curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)	**10**
องค์ประกอบที่ 1 มาตรฐานหลักสูตร	**11**
การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา	**12**
เกณฑ์การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี	12
เกณฑ์การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาโทและเอก	17
เกณฑ์การประเมินหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	28
การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา	**32**
รายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565	33
รายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565	38
หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก	39
หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	49
เปรียบเทียบรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 กับ พ.ศ. 2565	**53**
องค์ประกอบที่ 2 กลยุทธ์การตลาดและการรับเข้า	**65**
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล	**68**
องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการหลักสูตร (การสนับสนุนการเรียนรู้และการดูแลนักศึกษา และการพัฒนาอาจารย์)	**71**
องค์ประกอบที่ 5 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน	**73**
องค์ประกอบที่ 6 ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา	**85**
องค์ประกอบที่ 7 ผลการดำเนินงานสำคัญของหลักสูตร	**88**

เรื่อง	หน้า

ชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set)	90
ชุดข้อมูล การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	**93**
ข้อมูลที่ 1 อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา	94
ข้อมูลที่ 2 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	94
ข้อมูลที่ 3 อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด	95
ข้อมูลที่ 4 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง	95
ข้อมูลที่ 5 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย	95
ข้อมูลที่ 6 ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา	95
ชุดข้อมูล การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	**98**
ข้อมูลที่ 7 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร	98
ข้อมูลที่ 8 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา	99
ชุดข้อมูล ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	**100**
ข้อมูลที่ 9 ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา	100
ข้อมูลที่ 10 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	101
ข้อมูลที่ 11 คุณภาพผลงานวิชาการหรือผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	102
ข้อมูลที่ 12 ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต	106
ชุดข้อมูล สนับสนุน (ตัวอย่าง)	**107**
ข้อมูลที่ 13 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	107
ข้อมูลที่ 14 ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม	108
ข้อมูลที่ 15 ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา	109
ภาคผนวก	110
การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้	**111**
หลักการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics)	**118**
กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	
• ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ประกาศ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2564)	ก
• (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ...	ข

เรื่อง	หน้า
• กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	ค
• ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2566	ง
• ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2568	จ
• ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฉบับที่ 15/2566 เรื่อง เกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์	ฉ
• คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ช

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

เหตุผลและความจำเป็น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ดำเนินการตรวจสอบระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกหน่วยงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และได้ปรับเปลี่ยนจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาเป็น การตรวจประเมินคุณภาพในปี พ.ศ. 2545 โดยกำหนดให้มีการตรวจประเมินคุณภาพในระดับส่วนงาน (คณะ วิทยาลัย สถาบัน และสำนัก) และมหาวิทยาลัย ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียกว่า ระบบ CMU-QA ซึ่งพัฒนาจากการผสมผสานแนวคิดของการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) การควบคุมคุณภาพมาตรฐาน ISO, Input process output และไคเซ็น ต่อมาในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยย่อยของการอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยให้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงได้มีการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องตามนโยบายของ สกอ. และมอบหมายให้สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ทั้งนี้ สำนักฯ จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบและนำเสนอ สกอ. เพื่อให้ความเห็นชอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และสถาบัน ซึ่ง สกอ. มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2558 กล่าวคือ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ระดับหลักสูตรเห็นชอบให้ใช้ระบบที่ สกอ. พัฒนาขึ้นรวม 6 องค์ประกอบ และระดับคณะ สถาบัน เห็นชอบให้ใช้ระบบ CMU-EdPEx มหาวิทยาลัยจึงเริ่มดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทั้ง 3 ระดับตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตาม เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา ได้มีการเผยแพร่กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 โดยมีสาระสำคัญคือ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนด ประกอบกับ สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับหลักสูตร ได้ดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 และได้ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ สกอ. ควบคู่มาอย่างต่อเนื่อง โดยการรวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ สกอ. ยังไม่สามารถสะท้อนคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้อย่างแท้จริง สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ที่เรียกว่า CMU-QA Curriculum ขึ้น ซึ่งเป็นระบบที่

มุ่งเน้นผลลัพธ์ เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติ มีระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการและการรายงานผลการดำเนินงาน และใช้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 จนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ จากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม เช่น เศรษฐกิจ การเมือง แนวโน้มด้านการศึกษา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และนโยบายการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) ได้มีประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ประกาศ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2564) ซึ่งประกาศทั้ง 2 ฉบับ จะมุ่งเน้นการดำเนินการตามระบบการบริหารการจัดการศึกษาที่ออกแบบไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

ด้วยเหตุนี้ สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกครั้ง เพื่อพัฒนาระบบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2568 เพื่อให้ได้ระบบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของประเทศและสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2566 และเพื่อยกระดับการบริหารจัดการหลักสูตรและคุณภาพบัณฑิต ให้สามารถสะท้อนถึงการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างแท้จริงตามอัตลักษณ์ของหลักสูตร และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถสรุปกรอบแนวคิดการพัฒนาระบบได้ ดังนี้

กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

1. กฎระเบียบและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ประกาศ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2564) ข้อ 2

โดยมีสาระสำคัญที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ คือ

- จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามบริบทของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา
- กำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา พร้อมแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี
- ให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษานำไปดำเนินการ

1.2. กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอย่างน้อย 4 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านความรู้ (Knowledge)
- ด้านทักษะ (Skill)
- ด้านจริยธรรม (Ethics)
- ด้านลักษณะบุคคล (Character)

โดยต้องแสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (อนุปริญญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา)

1.3. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2566

- กำหนดให้มีแผนการประกันคุณภาพการศึกษา กำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี
- ให้เสนอผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในต่อสภามหาวิทยาลัย พร้อมแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4. มติที่ประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2562 ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2562

- มุ่งเน้นผลลัพธ์
- เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติ
- มีระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการและการรายงานผลการดำเนินงาน

2. แนวคิดการออกแบบระบบ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

ระบบ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2568 มีกรอบแนวคิดในการออกแบบโดยคำนึงถึงกฎระเบียบและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยยังคงแนวคิดและหลักการของระบบ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2562 ที่ต้องการมุ่งเน้นผลลัพธ์ เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติ และมีระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการและการรายงานผลการดำเนินการ ทั้งนี้ ได้มีการศึกษาแนวคิดเชิงระบบ Input – Process – Output/ Outcome System (IPO) แนวคิดเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) และเกณฑ์มาตรฐานสากลในการรับรองมาตรฐานหลักสูตร/องค์กร (AACSB, ABET, WFME, ACEN และ AUN-QA) ร่วมในการออกแบบ และใช้ผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร และรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาระบบ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2568 โดยมุ่งหวังให้เป็นระบบที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานของหลักสูตรและแสดงให้เห็นถึงการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรได้อย่างชัดเจน โดยใช้ข้อมูลจากชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set) ประกอบการพิจารณาผลการดำเนินงานของหลักสูตรในหลากหลายมิติร่วมกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของหลักสูตรและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

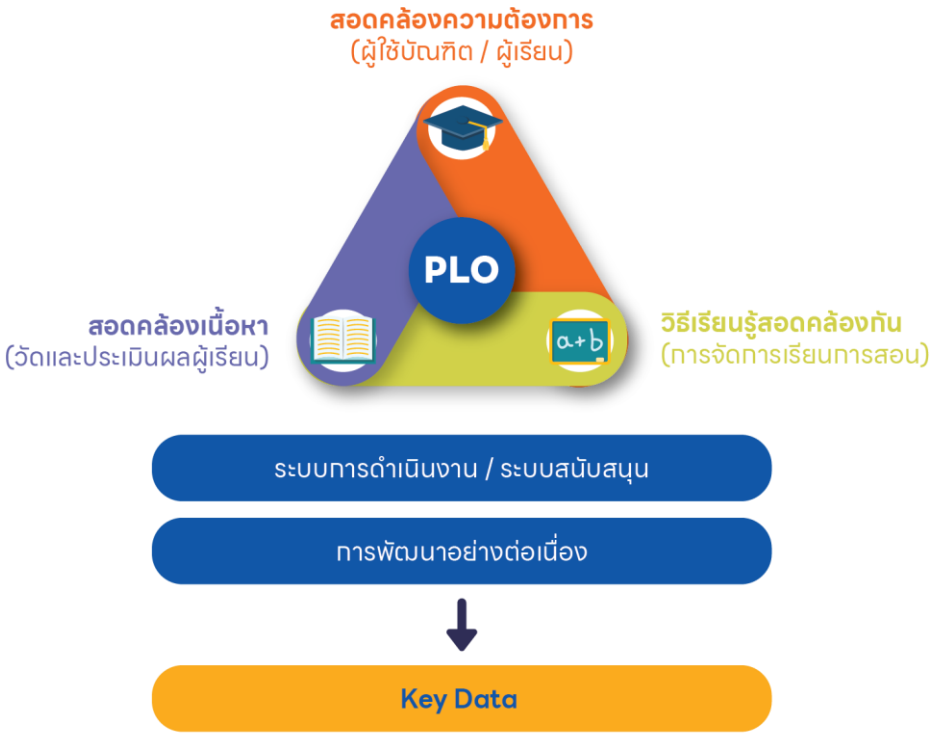

ทั้งนี้ ระบบ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2568 มีแนวคิดสำคัญในการพัฒนาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes) และแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-based Education) โดยอาศัยความสอดคล้องใน 3 ส่วน ประกอบด้วย สอดคล้องความต้องการ สอดคล้องเนื้อหา และวิธีการเรียนรู้สอดคล้องกัน กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ และมีระบบการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานทั้งหมดจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องอาศัยระบบและกลไกในการสนับสนุนที่เหมาะสม พร้อมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานและนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่าน Key Data ที่สำคัญที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาร่วมกับกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ระบบ CMU-QA Curriculum ฉบับ พ.ศ. 2568 จะมีกระบวนการจัดการศึกษาในภาพรวม ที่มีความเชื่อมโยงกันแบ่งเป็น 4 ส่วนหลัก ได้แก่ Input, Process, Output และ Outcome รายละเอียดดังนี้

กระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

1. ปัจจัยนำเข้า (Input, I) คือ การรับเข้า หมายถึงกระบวนการวางแผนการรับเข้านักศึกษา รวมถึงกลยุทธ์การตลาดมีผลโดยตรงต่อความอยู่รอดของหลักสูตรที่จะช่วยให้หลักสูตรสามารถแข่งขันกับสถาบันอื่นๆ และดึงดูดผู้เรียนที่มีศักยภาพได้อย่างต่อเนื่อง
2. กระบวนการ (Process, P) จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย
   2.1. การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตให้สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกลุ่ม
   2.2. การบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
      - การสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาและการดูแลนักศึกษา กระบวนการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักศึกษาสามารถประสบความสำเร็จได้ทั้งในด้านการเรียน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
      - การพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องทั้งในด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการวิจัย จะช่วยให้อาจารย์สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากอาจารย์เป็น key person ในการบริหารจัดการและการพัฒนาหลักสูตรและบัณฑิต
3. ผลผลิต (Output, OP) กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีคุณภาพและออกแบบกระบวนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร จะส่งผลให้บัณฑิตมีความพร้อมต่อการพัฒนาตนเองได้สอดคล้องตามศักยภาพที่มี สามารถเรียนในหลักสูตร สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร และมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรคาดหวัง
4. ผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์ (Outcome, OC) ผลลัพธ์การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เห็นภาพความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายสุดท้ายของหลักสูตร เป็นข้อมูล/ตัววัด และเป็นสิ่งสะท้อนถึงคุณภาพหลักสูตรและคุณภาพบัณฑิต ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

ทั้งนี้ ในทุกกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรควรยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO) เป็นหลัก เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนทั้งระหว่างการศึกษาจนถึงสิ้นสุดการศึกษา จะมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตาม PLO ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

3. ข้อกำหนดที่สำคัญของการออกแบบ

- ต้องเป็นกระบวนการที่ใช้ข้อเท็จจริง/ข้อมูลเป็นฐานในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes: LO) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ผ่านการกำหนดตัววัดที่ต้องสะท้อนผลการดำเนินงานของหลักสูตร
- ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและผลลัพธ์ที่ดีขึ้น โดยการพิจารณาผลการดำเนินงานในหลากหลายมิติร่วมกัน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ใช้ข้อมูลจาก Key Data ประกอบการพิจารณาผลการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างทัศนคติการขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานด้วยข้อมูลเป็นหลักให้กับหลักสูตรและส่วนงาน ผ่านการสนับสนุนให้เกิดแนวคิด Data-Driven Mindset ในการบริหารหลักสูตร

สุดท้ายแล้วจะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร จะช่วยให้มั่นใจว่าสิ่งที่ถูกกำหนดเอาไว้ในหลักสูตร ได้มีการดำเนินการให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้จริง ซึ่งจะสะท้อนความรับผิดชอบต่อสังคมในการผลิตบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงาน

เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ และชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set) ดังนี้

องค์ประกอบตามระบบ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	เกณฑ์การพิจารณา
องค์ประกอบที่ 1	มาตรฐานหลักสูตร	
	- การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558	“ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน”
	- การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565	“ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน”
องค์ประกอบที่ 2	กลยุทธ์การตลาดและการรับเข้า	ไม่ประเมินให้คะแนน
องค์ประกอบที่ 3	การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล	ไม่ประเมินให้คะแนน
องค์ประกอบที่ 4	การบริหารจัดการหลักสูตร (การสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา การดูแลนักศึกษา และการพัฒนาอาจารย์)	ไม่ประเมินให้คะแนน
องค์ประกอบที่ 5	ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน	ไม่ประเมินให้คะแนน
องค์ประกอบที่ 6	ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา	ไม่ประเมินให้คะแนน
องค์ประกอบที่ 7	ผลการดำเนินงานสำคัญของหลักสูตร	ไม่ประเมินให้คะแนน

ชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set) ประกอบการพิจารณา

ชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดของข้อมูล	แหล่งข้อมูล
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 1	อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา	ปัจจัยนำเข้า (I)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 2	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 3	อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 4	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง	ผลผลิต (OP)	สำนักทะเบียนฯ

ชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดของข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	ข้อมูลที่ 5	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย	ผลผลิต (OP)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 6	ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	ข้อมูลที่ 7	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 8	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 9	ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ
	ข้อมูลที่ 10	ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ
	ข้อมูลที่ 11	คุณภาพผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 12	ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ
ข้อมูลสนับสนุน (ตัวอย่าง)	ข้อมูลที่ 13	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 14	ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม	ผลผลิต (OP)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 15	ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	ส่วนงาน/หลักสูตร

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใช้ระบบและเกณฑ์ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568) เพื่อเป็นกลไกในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของหลักสูตรใน**ทุกปีการศึกษา**

4. แนวทางการใช้เกณฑ์ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

แต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานของหลักสูตร จะมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

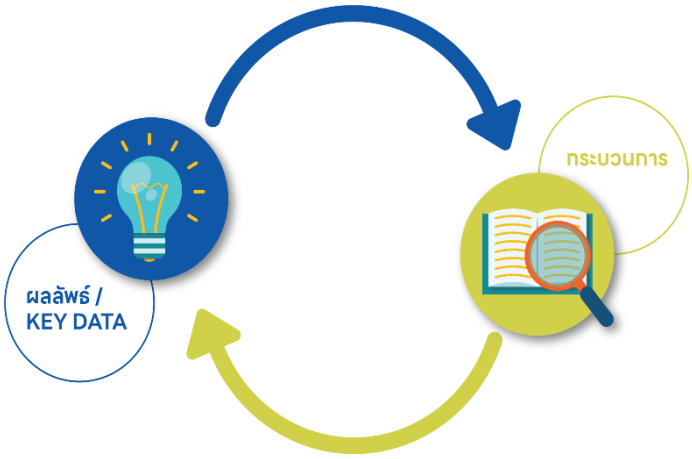

1) พิจารณาผลการดำเนินการจากชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set) ที่สัมพันธ์กันในแต่ละองค์ประกอบ
2) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหลักสูตรตามข้อกำหนดพื้นฐานและข้อกำหนดเชิงพัฒนาว่า ผลที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการใดในแต่ละองค์ประกอบหรือปัจจัยใดเป็นสำคัญ ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ตาม Key data ดังกล่าว โดย
    - **ข้อกำหนดพื้นฐาน** คือ ประเด็นที่หลักสูตรควรพิจารณา เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องระหว่างการดำเนินงานของหลักสูตรและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการดำเนินงานขั้นพื้นฐาน
    - **ข้อกำหนดเชิงพัฒนา** คือ ประเด็นที่หลักสูตรเลือกพิจารณา เพื่อแสดงถึงการดำเนินงานที่หลักสูตรทำเพิ่มจากการดำเนินงานขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ตอบเป้าหมายของหลักสูตรและส่งผลกระทบที่ดีต่อนักศึกษา
3) รายงานผลการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ ที่ได้จากการวิเคราะห์ตามข้อกำหนดพื้นฐานและข้อกำหนดเชิงพัฒนา และกำหนดแนวทางของหลักสูตร ในกรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นทางบวกจะขยายผลอย่างไร และถ้าผลที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามจะยกระดับผลการดำเนินงานอย่างไร

การพิจารณาควบคู่ระหว่างผลลัพธ์และกระบวนการสำคัญ จะทำให้เกิดวงจรการปรับปรุงต่าง ๆ ซึ่งจะสอดประสานกัน และเป็นการใช้ข้อมูลป้อนกลับไป-มาระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ หากทำให้เกิดวงจรการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จะทำให้หลักสูตรสามารถปิดช่องว่าง สร้างความเข้มแข็งและนำไปสู่นวัตกรรมการพัฒนาได้

เกณฑ์

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

CMU-QA Curriculum
ฉบับ พ.ศ.2568

รายละเอียด องค์ประกอบ

ตามระบบ CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568)

องค์ประกอบที่ 1 มาตรฐานหลักสูตร

คำอธิบาย

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง การประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2558 โดยกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากในขณะนั้น การอุดมศึกษายังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ขึ้น ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2562 ดังนั้น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 จึงประกาศโดยกระทรวง อว. โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาแทนที่ สกอ. เดิม อย่างไรก็ตามประกาศทั้ง 2 ฉบับมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2565 เป็นหลักในการดำเนินการและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว ตลอดจนใช้ในการกำกับมาตรฐานการบริหารจัดการ และควบคุมคุณภาพตลอดระยะเวลาของหลักสูตร

วัตถุประสงค์

สามารถบริหารจัดการและรักษามาตรฐานของหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตลอดปีการศึกษา

การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558
ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์การประเมิน	ตรี	โท	เอก	ประกาศนียบัตรบัณฑิต/บัณฑิตชั้นสูง
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	✓	✓	✓
2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	✓	✓	✓
3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	✓	✓	✓
4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน	✓	✓	✓	✓
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ		✓	✓	
6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)		✓	✓	
7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์		✓	✓	
8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา		✓	✓	
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา		✓	✓	
10.การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	✓	✓	✓	✓
รวม	**5 ข้อ**	**10 ข้อ**	**10 ข้อ**	**5 ข้อ**

ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 กำหนดไว้เป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” หากไม่ผ่านเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ถือว่าหลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

หลักสูตรระดับปริญญาตรี

เกณฑ์การประเมินข้อ 1

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- ไม่น้อยกว่า 5 คน และ - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และ - ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ **ยกเว้น**พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
2. **หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ องค์ความรู้เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น โดยการจะกำหนดว่าหลักสูตรใดเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ ต้องผ่านการรับทราบจากสป.อว. ไม่ใช่กำหนดเองโดยหลักสูตร

   ตัวอย่างหลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ เช่น วิศวกรรมชีวการแพทย์ (วิศวกรรมศาสตร์+แพทยศาสตร์) ภูมิศาสตร์สารสนเทศ (ภูมิศาสตร์+เทคโนโลยีสารสนเทศ) วิศวกรรมนาโน (วิศวกรรมศาสตร์+วิทยาศาสตร์-เคมี)

   นอกจากนี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 ข้อ 4.4 ได้กำหนดลักษณะหลักสูตรแบบพหุวิทยาการ เป็นการนำวิทยาศาสตร์ประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา เคหการ และการดูแลสุขภาพ เพื่อสร้างความชำนาญเฉพาะทาง

   ตัวอย่างหลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ เช่น กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีการผลิตพืช เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ วนผลิตภัณฑ์ หรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีทางวิศวกรรมและอุตสาหกรรม เช่น เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีคมนาคม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

   ตัวอย่างหลักสูตรที่ไม่ใช่พหุวิทยาการ เช่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาเพื่อการพัฒนา การวัดผลการศึกษา การวิจัยการศึกษา (ที่มา : คณะอนุกรรมการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 7/2549 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2549)
3. กรณีหลักสูตรปริญญาตรีที่มีแขนงวิชา/กลุ่มวิชาชีพกำหนดให้ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ให้ครบทุกแขนงวิชา/กลุ่มวิชาของหลักสูตร โดยมีคุณวุฒิครอบคลุมแขนงวิชา/กลุ่มวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้ แขนงวิชา/กลุ่มวิชาพิจารณาในส่วนของวิชาเอกเลือกที่กำหนดให้เลือกเรียนตั้งแต่ 30 หน่วยกิตขึ้นไป อาทิ หลักสูตรของคณะเกษตรศาสตร์มี 7 แขนงวิชา ควรจะมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทั้งหมดไม่น้อยกว่า 21 คน เป็นต้น
4. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้างคณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
5. **การนับจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร คำว่า "ตลอดระยะเวลา"** คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่

11/2558 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 ในประเด็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอยู่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลานั้น ควรดูเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ในการตีความคำว่า “ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น” ซึ่งที่ประชุมได้ให้หลักการว่า การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

6. **การลาศึกษาต่อของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** มีหลักการดังนี้
   1) การลาศึกษาต่อเต็มเวลา ไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้
   2) การลาศึกษาต่อบางเวลาหรือภาคฤดูร้อน ที่ไม่กระทบกับเวลาในการปฏิบัติงาน สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ (มติคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานฯ ครั้งที่ 1/60 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560)

   ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อระหว่างการจัดการศึกษา หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนั้น ในการพิจารณาว่าผ่านเกณฑ์การประเมินข้อ 1 หรือไม่นั้น จะพิจารณาว่าหลักสูตรมิได้เพิกเฉย และได้ดำเนินการผ่านคณะไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อแจ้ง สป.อว. รับทราบ (แบบฟอร์ม สมอ. 08) ในการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา

   ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้ เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อาจส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้ สป.อว. รับทราบ

7. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินข้อ 2

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
2. คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
		- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติการ

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
2. กรณีตำแหน่งทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การทำงานวิจัยด้วย

เกณฑ์การประเมินข้อ 3

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	- คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - ไม่จำกัดจำนวนและประจำได้มากกว่าหนึ่งหลักสูตร	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ **สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร**
2. **กรณีที่หลักสูตรเป็นพหุวิทยาการจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีอาจารย์ที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสาขาวิชาอื่น นอกคณะ หรือจะเป็นสาขาอื่นในคณะเดียวกัน** หลักสูตรพหุวิทยาการเป็นหลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาองค์ความรู้ที่เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น ดังนั้น หลักสูตรควรทำให้มั่นใจว่า**มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามสาระวิชาที่ปรากฏในหลักสูตร** หากอาจารย์จากสาขาวิชาอื่นจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (หรือร่วม) หลักสูตรต้องแต่งตั้งอาจารย์ท่านนั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรพหุวิทยาการนั้น

เกณฑ์การประเมินข้อ 4

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน	1. อาจารย์ประจำ - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - หากเป็นอาจารย์ผู้สอนก่อนเกณฑ์นี้ประกาศใช้ อนุโลมคุณวุฒิระดับปริญญาตรีได้ 2. อาจารย์พิเศษ - คุณวุฒิระดับปริญญาโท หรือคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี - ทั้งนี้ มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำ** หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา
2. **อาจารย์พิเศษ** หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
3. การจัดหาอาจารย์พิเศษมาช่วยสอนในรายวิชาต่างๆ ของแต่ละหลักสูตร โดยมีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในรายวิชานั้น ๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ในข้อ 10.1.3 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อ 10.3.5 และ 10.4.5 ประเด็นอาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ 50 สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ ด้วย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา (บันทึกข้อความที่ อว 0224/ว 653 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2562)
4. **ครูคลินิกมีคุณวุฒิปริญญาตรี** หากเป็นอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาปริญญาตรีก่อนเกณฑ์ประกาศใช้เท่านั้นสามารถอนุโลมคุณวุฒิระดับปริญญาตรีได้

เกณฑ์การประเมินข้อ 10

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องปรับปรุงหลักสูตรในรอบระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี สำหรับหลักสูตร 4 ปี ไม่เกิน 6 ปี สำหรับหลักสูตร 5 ปี และไม่เกิน 7 ปี สำหรับหลักสูตร 6 ปี	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

หลักสูตรระดับปริญญาโทและเอก

เกณฑ์การประเมินข้อ 1

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- ไม่น้อยกว่า 3 คน และ - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และ - ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
2. **หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ องค์ความรู้เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น โดยการจะกำหนดว่าหลักสูตรใดเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ ต้องผ่านการรับทราบจากสป.อว. ไม่ใช่กำหนดเองโดยหลักสูตร
    1) **ตัวอย่างหลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ** เช่น วิศวกรรมชีวการแพทย์ (วิศวกรรมศาสตร์+แพทยศาสตร์) ภูมิศาสตร์สารสนเทศ (ภูมิศาสตร์+เทคโนโลยีสารสนเทศ) วิศวกรรมนาโน (วิศวกรรมศาสตร์+วิทยาศาสตร์-เคมี) นอกจากนี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 ข้อ 4.4 ได้กำหนดลักษณะหลักสูตรแบบพหุวิทยาการ เป็นการนำวิทยาศาสตร์ประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการ

เฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา เคหการ และการดูแลสุขภาพ เพื่อสร้างความชำนาญเฉพาะทาง

2) **ตัวอย่างหลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ** เช่น กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีการผลิตพืช เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ วนผลิตภัณฑ์ หรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีทางวิศวกรรมและอุตสาหกรรม เช่น เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีคมนาคม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

3) **ตัวอย่างหลักสูตรที่ไม่ใช่พหุวิทยาการ** เช่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาเพื่อการพัฒนา การวัดผลการศึกษา การวิจัยการศึกษา (ที่มา : คณะอนุกรรมการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 7/2549 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2549)

3. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้างคณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
4. **การนับจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร คำว่า "ตลอดระยะเวลา"** คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 11/2558 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 ในประเด็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอยู่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลานั้น ควรดูเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ในการตีความคำว่า "ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น" ซึ่งที่ประชุมได้ให้หลักการว่า การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา
5. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อ**ระหว่างการจัดการศึกษา หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนั้น ในการพิจารณาว่าผ่านเกณฑ์การประเมินข้อ 1 หรือไม่นั้น จะพิจารณาว่าผู้รับผิดชอบหลักสูตรมิได้เพิกเฉย และได้ดำเนินการผ่านคณะไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อแจ้งสป.อว. รับทราบ (แบบฟอร์ม สมอ. 08) ในการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ประจำหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา
6. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้ เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป** ส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้สป.อว. รับทราบ
7. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินข้อ 2

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
2. คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
2. กรณีตำแหน่งทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การทำงานวิจัยด้วย
3. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

เกณฑ์การประเมินข้อ 3

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

2. **ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย
3. กรณีอาจารย์ที่จบใหม่ ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังปริญญา ไม่สามารถถูกแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทและเอก แต่สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาโทและเอกได้ ทั้งนี้ คณะ/ภาควิชา ควรส่งเสริมพัฒนาอาจารย์ให้ทำงานวิจัยอย่างเต็มที่และเร่งสร้างผลงานทางวิชาการ เพื่อให้มีประสบการณ์สูงขึ้นและสามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ต่อไป
4. **กรณีที่หลักสูตรเป็นพหุวิทยาการจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีอาจารย์ที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสาขาวิชาอื่น นอกคณะ หรือจะเป็นสาขาอื่นในคณะเดียวกัน** หลักสูตรพหุวิทยาการเป็นหลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาองค์ความรู้ที่เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้น หรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น ดังนั้น หลักสูตรควรทำให้มั่นใจว่ามีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามสาระวิชาที่ปรากฏในหลักสูตร หากอาจารย์จากสาขาวิชาอื่นจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (หรือร่วม) หลักสูตรต้องแต่งตั้งอาจารย์ท่านนั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรพหุวิทยาการนั้น

เกณฑ์การประเมินข้อ 4

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน	**อาจารย์ประจำ** - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง **อาจารย์พิเศษ** - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของวิชาที่สอน	**อาจารย์ประจำ** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง **อาจารย์พิเศษ** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนและมี

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	- มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนและมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - ทั้งนี้ มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น	ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - ทั้งนี้ มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำ** หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา
2. **อาจารย์พิเศษ** หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
3. หลักสูตรปริญญาโทและเอก กำหนดให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกเป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรระดับปริญญาโทและเอกได้ แม้จะยังไม่มีผลงานวิจัยหลังจากสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ภายในระยะเวลา 2 ปี นับจากวันที่เริ่มสอนจะต้องมีผลงานวิจัยจึงจะสามารถเป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก และเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้
4. กรณีอาจารย์พิเศษ หากไม่มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการใน 5 ปีย้อนหลัง **ไม่**สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้
5. การจัดหาอาจารย์พิเศษมาช่วยสอนในรายวิชาต่างๆ ของแต่ละหลักสูตร โดยมีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในรายวิชานั้นๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ในข้อ 10.1.3 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อ 10.3.5 และ 10.4.5 ประเด็นอาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ 50 สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ ด้วย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา (บันทึกข้อความที่ อว 0224/ว 653 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2562)

เกณฑ์การประเมินข้อ 5

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **การพิจารณากรณีอาจารย์เกษียณอายุงานหรือลาออกจากราชการ** ดังนี้

   1) หลักสูตรสามารถจ้างอาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ซึ่งเกษียณอายุงานหรือลาออกจากราชการ กลับเข้ามาทำงานแบบเต็มเวลาหรือบางเวลาได้ โดยใช้ระบบการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย คือมีสัญญาจ้างที่ให้ค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและมีการกำหนดภาระงานไว้อย่างชัดเจน อาจารย์ดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอนได้

   2) “อาจารย์เกษียณอายุงาน” สามารถปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้ต่อไปจนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา หากนักศึกษาได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระก่อนการเกษียณอายุ

2. **อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาวุฒิบัตร** ต้องได้รับการเทียบเท่าคุณวุฒิปริญญาเอกโดยสภาวิชาชีพ จึงสามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้ หากมีเงื่อนไขเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

3. **กรณีนักวิจัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก** ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 สามารถแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนั้นนักวิจัยสามารถดำเนินการขออนุมัติแต่งตั้งเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะได้

   แนวทางบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ข้อ 7.6 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หมายถึง บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่ไม่อยู่ในสายวิชาการ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน โดยไม่ต้องพิจารณาด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นบุคลากรประจำในสถาบันเท่านั้น ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นบุคคลากรประจำในสถาบัน หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

ภายนอกสถาบันที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้น เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับ 9 ขึ้นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอกไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน ที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาเอก หรือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาวิชาที่เปิดสอนสถาบันอุดมศึกษาอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแทนเป็นกรณี ๆ ไป โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และต้องแจ้งสป.อว. ให้รับทราบ การแต่งตั้งนั้นด้วย

4. จะเริ่มนับว่าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของนักศึกษาได้รับการอนุมัติ

เกณฑ์การประเมินข้อ 6

<table>
<tr><th rowspan="2">เกณฑ์การประเมิน</th><th colspan="2">คุณลักษณะหลักสูตร</th></tr>
<tr><th>ปริญญาโท</th><th>ปริญญาเอก</th></tr>
<tr><td rowspan="2">6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)</td><td colspan="2">อาจารย์ประจำ
- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
- มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย</td></tr>
<tr><td>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง
- หากไม่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่กำหนดจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย</td><td>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง
- หากไม่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่กำหนดจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย</td></tr>
</table>

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** หมายถึง ภายนอกมหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ที่เกษียณอายุไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาทำงานแบบเต็มเวลาหรือบางเวลา โดยใช้ระบบการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ถือว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้ หากมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง (ในหลักสูตรปริญญาโท) หรือมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง (ในหลักสูตรปริญญาเอก)
3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ 5 เรื่องขึ้นไป สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมของหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกได้
4. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ 10 เรื่องขึ้นไป แต่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติไม่ถึง 5 เรื่อง สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมของหลักสูตรปริญญาโท แต่ไม่สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมของหลักสูตรปริญญาเอกได้

เกณฑ์การประเมินข้อ 7

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	**อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์** ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกไม่น้อยกว่า 3 คน ประธานผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องไม่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม **อาจารย์ประจำหลักสูตร** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	**อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์** ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกไม่น้อยกว่า 5 คน ประธานผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก **อาจารย์ประจำหลักสูตร** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง - หากไม่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่กำหนดจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย	- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง - หากไม่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่กำหนดจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์**ประกอบด้วย “อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก” ดังนั้น อาจารย์ประจำภายในมหาวิทยาลัยที่จะเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องถูกแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรนั้น
2. อาจารย์ที่จบวุฒิบัตร สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ หากสภาวิชาชีพให้การรับรองการเทียบเท่าคุณวุฒิปริญญาเอก
3. นักวิจัยที่อยู่ในสถาบันวิจัยของมหาวิทยาลัยจะสามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ต้องถูกแต่งตั้งเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์
4. ในกรณีที่เนื้อหาของ IS/Thesis เป็นสหวิทยาการ เช่น สื่อสารมวลชน การตลาด บริหาร สามารถให้อาจารย์จากต่างคณะมาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือ IS ได้ หากมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรนั้น
5. อาจารย์ที่เกษียณอายุไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาทำงานแบบเต็มเวลาหรือบางเวลา โดยใช้ระบบการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ถือว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ได้ หากมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง (ในหลักสูตรปริญญาโท) หรือมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง (ในหลักสูตรปริญญาเอก)
6. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ 5 เรื่องขึ้นไป สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกได้
7. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ 10 เรื่องขึ้นไป แต่มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติไม่ถึง 5 เรื่อง สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรปริญญาโท แต่ไม่สามารถเป็น อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรปริญญาเอกได้

8. ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิจัย จากภายนอกสถาบัน (Visiting Scholar) มาทำงานวิจัยในมหาวิทยาลัยในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1-5 ปี หรือเข้ามาทำงานวิจัยชั่วคราวในมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยไม่ได้ทำสัญญาจ้าง ถือว่าเป็นบุคลากรภายนอกสถาบัน สามารถเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในการสอบวิทยานิพนธ์ได้ หากมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์
9. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ถ้ามีคุณวุฒิปริญญาโท และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์ สามารถขอเสนอแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกได้ โดยจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและแจ้ง กมอ. ทราบ

เกณฑ์การประเมินข้อ 8

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	**แผน ก1** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ กมอ.	**แบบ 1** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของ กมอ. อย่างน้อย 2 เรื่อง
	แผน ก2 ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของ กมอ. หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการ (Proceeding)	**แบบ 2** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของ กมอ.
	แผน ข รายงานการค้นคว้าหรือส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. กรณีการยื่นเอกสารขอจดทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรถือว่ายังไม่เกิดองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งกรณีสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ เช่น หนังสือทั่วไป (book) หนังสือรวมเรื่องเฉพาะ (monograph) รวมบทความปริทัศน์ประจำปี (annual reviews) ไม่ได้เป็นการแสดงองค์ความรู้ใหม่ จึงไม่สามารถใช้แทนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานระดับปริญญาเอกตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (มติคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานฯ ครั้งที่ 12/59 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2559)
2. รายงานการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโท แผน ข ที่สำนักหอสมุดนำขึ้นเผยแพร่ online เข้าเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

เกณฑ์การประเมินข้อ 9

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	**วิทยานิพนธ์** - อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก 1 คน ต่อนักศึกษา 5 คน - หากอาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือปริญญาโทและมีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน **การค้นคว้าอิสระ** - อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก 1 คน ต่อนักศึกษา 15 คน - หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภทให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คนเทียบเท่ากับนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

นับภาระงานตามเกณฑ์เฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหลัก (Major Advisor) เท่านั้น โดยนับนักศึกษาทั้งหมดที่อยู่ในความดูแลรายภาคการศึกษา และลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระรวมทั้งรักษาสถานภาพเท่านั้น ทั้งนี้ เมื่อนักศึกษาสอบวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ สามารถตัดชื่อนักศึกษารายนั้นออก และรับนักศึกษารายใหม่เข้ามาอยู่ในความดูแลได้ โดยไม่ต้องรอให้นักศึกษารายนั้นได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

เกณฑ์การประเมินข้อ 10

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

เกณฑ์การประเมินข้อ 1

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- ไม่น้อยกว่า 5 คน และ - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และ - ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
2. **การนับจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร คำว่า "ตลอดระยะเวลา"** คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 11/2558 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 ในประเด็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอยู่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลานั้น ควรดูเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ในการตีความคำว่า "ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น" ซึ่งที่ประชุมได้ให้หลักการว่า การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา
3. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้าง คณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
4. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อระหว่างการจัดการศึกษา** หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนั้น ในการพิจารณาว่าผ่านองค์ประกอบที่ 1 หรือไม่นั้น จะพิจารณาว่าผู้รับผิดชอบหลักสูตรมิได้เพิกเฉย และได้ดำเนินการผ่านคณะไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อแจ้งสป.อว. รับทราบ (แบบฟอร์ม สมอ. 08) ในการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา
5. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้ เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป** ส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์

ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้สป.อว. รับทราบ

6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินข้อ 2

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
2. คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	- คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
2. กรณีตำแหน่งทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การทำงานวิจัยด้วย
3. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

เกณฑ์การประเมินข้อ 3

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	- คุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	- คุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดย

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
		อย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร
2. ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

เกณฑ์การประเมินข้อ 4

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน	**อาจารย์ประจำ** - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง **อาจารย์พิเศษ** - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี - ทั้งนี้ มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์	**อาจารย์ประจำ** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง **อาจารย์พิเศษ** - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 4 ปี - ทั้งนี้ มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
	ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. **อาจารย์ประจำ** หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา
2. **อาจารย์พิเศษ** หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
3. กรณีอาจารย์พิเศษ หากไม่มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการใน 5 ปีย้อนหลัง **ไม่**สามารถเป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้
4. การจัดหาอาจารย์พิเศษมาช่วยสอนในรายวิชาต่างๆ ของแต่ละหลักสูตร โดยมีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในรายวิชานั้นๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ในข้อ 10.1.3 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ขอ 10.3.5 และ 10.4.5 ประเด็นอาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ 50 สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ ด้วย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา (บันทึกข้อความที่ อว 0224/ว 653 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2562)

เกณฑ์การประเมินข้อ 10

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

การตรวจสอบหลักสูตรและการดำเนินการจัดการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว) มีแนวคิดสำคัญในการกำกับดูแลหลักสูตร เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพ ตอบสนองการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ (Outcome Based Education) และการบริหารคุณภาพ (Quality Management) โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่ดีต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตที่มีลักษณะ ดังนี้
   1.1. ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer and Stakeholder Focus)
   1.2. สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา
   1.3. สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมทั้งมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา (ถ้ามี) หรือมาตรฐานระดับนานาชาติที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษารับรอง
2. การดำเนินการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ต้องทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการรักษาคุณภาพ (Quality Maintenance) และการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นไปตามที่ออกแบบไว้
3. ผู้สำเร็จการศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาครบทุกประการ

ทั้งนี้ เมื่อสภามหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรการศึกษา ทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง และมหาวิทยาลัยได้แจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้พิจารณาตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ในประเด็นดังนี้

1. ความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่
   1.1. วันเดือนปีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตร
   1.2. ปีการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอน
   1.3. ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
   1.4. ชื่อปริญญา และชื่อย่อปริญญา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
   1.5. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร
   1.6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและคุณสมบัติ
   1.7. อาจารย์ประจำหลักสูตรและคุณสมบัติ
   1.8. แผนรับนักศึกษา
2. ความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้และการออกแบบหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

3. การดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร โดยพิจารณาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

รายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565

นิยามตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

1. **อาจารย์ประจำ** หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

   สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
2. **อาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนที่สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ **สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน**
3. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน**
4. **อาจารย์พิเศษ** หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
5. **คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร** หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย
6. **การตกลงร่วมผลิต** หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอกนั้น ๆ
7. **องค์กรภายนอก** หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

8. **ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ** หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือหลักฐานรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

คุณลักษณะหลักสูตร	
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	**หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ**
จำนวนอย่างน้อย 5 คน - **กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก** ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 3 คน - **กรณีที่หลักสูตรมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก** ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน	**จำนวนอย่างน้อย 5 คน** - **กรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น** อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ - **กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก** ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 3 คน - **กรณีที่หลักสูตรมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก** ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน และต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น **ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี**
2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะเป็นเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ทั้งนี้ หากเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ใช้เกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2565 สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ได้ แต่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตรเท่านั้น ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
3. **หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multi-Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มารวมกันไว้ในลักษณะที่แต่ละกระบวนวิชาสามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้

4. **หลักสูตรสหวิทยาการ (Inter- Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการอย่างกลมเกลียวจนเป็นวิทยาการ สาขาวิชา หรือศาสตร์ใหม่
5. **กรณีที่หลักสูตรมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก** ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่าวิชาเอก/แขนงวิชาละ 3 คน อาทิ หลักสูตรของคณะเกษตรศาสตร์มี 7 แขนงวิชา ควรจะมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทั้งหมดไม่น้อยกว่า 21 คน เป็นต้น
6. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้างคณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
7. การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา
8. **การลาศึกษาต่อของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** มีหลักการดังนี้
   1) การลาศึกษาต่อเต็มเวลา ไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้
   2) การลาศึกษาต่อบางเวลาหรือภาคฤดูร้อน ที่ไม่กระทบกับเวลาในการปฏิบัติงาน สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ (มติคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานฯ ครั้งที่ 1/60 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560)

   ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อระหว่างการจัดการศึกษา หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ประจำหลักสูตร ในการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา

   ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้ เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อาจส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้สป.อว. รับทราบ
9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

คุณลักษณะหลักสูตร	
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	**หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ**
- มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา** หากจำเป็น บุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยให้อยู่ในดุลพินิจของของสภามหาวิทยาลัย
2. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO

3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

คุณลักษณะหลักสูตร	
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	**หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ**
- มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา**หากจำเป็น บุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยให้อยู่ในดุลพินิจของของสภามหาวิทยาลัย
2. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO

4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

คุณลักษณะหลักสูตร	
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	**หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ**
อาจารย์ประจำ - มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้ **อาจารย์พิเศษ** - มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนด ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น - หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย	

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา** หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยให้อยู่ในดุลพินิจของของสภามหาวิทยาลัย
2. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
3. หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของอาจารย์พิเศษช่วยสอน สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ

5. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

คุณลักษณะหลักสูตร	
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	**หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ**
ต้องปรับปรุงหลักสูตรในรอบระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี สำหรับหลักสูตร 4 ปี ไม่เกิน 6 ปี สำหรับหลักสูตร 5 ปี และไม่เกิน 7 ปี สำหรับหลักสูตร 6 ปี	

คำอธิบายเพิ่มเติม

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

รายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565

นิยามตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

1. **อาจารย์ประจำ** หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

   สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
2. **อาจารย์ประจำหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ **สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน**
3. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา **โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน**

   สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้
4. **อาจารย์พิเศษ** หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
5. **นักวิจัยประจำ** หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยสายวิชาการ ที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์สูง ในสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรนั้นเป็นอย่างดี และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา
6. **คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร** หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดย**การพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย**
7. **การตกลงร่วมผลิต** หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอกนั้น ๆ
8. **องค์กรภายนอก** หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็น**บริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย** โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
จำนวนอย่างน้อย 3 คน กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน	

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ให้หลักสูตรเสนอเหตุผลความจำเป็น โดยระบุจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี
2. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะเป็นเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้** ทั้งนี้ หากเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ใช้เกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2565 สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ได้ แต่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตรเท่านั้น ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
3. **สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้**
4. **หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multi-Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มารวมกันไว้ในลักษณะที่แต่ละกระบวนวิชาสามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้
5. **หลักสูตรสหวิทยาการ (Inter- Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการอย่างกลมเกลียวจนเป็นวิทยาการ สาขาวิชา หรือศาสตร์ใหม่
6. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้างคณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
7. การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของ

กระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

8. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อ**ระหว่างการจัดการศึกษา หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ประจำหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา
9. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้** เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้สป.อว. รับทราบ
10. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
- มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดย**เป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย**	- มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง **โดยเป็นผลงานทางวิชาการ<u>ประเภทงานวิจัย</u>ที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง**

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย
2. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
3. กรณีตำแหน่งทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การทำงานวิจัยด้วย

4. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
- มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดย**เป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย**	- มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็น**ผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง**

คำอธิบายเพิ่มเติม

ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
อาจารย์ประจำ - มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - มีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	**อาจารย์ประจำ** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
อาจารย์พิเศษ - มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - มีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย	**อาจารย์พิเศษ** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น** ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดย**ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย**
2. **กรณีหลักสูตรปริญญาโท อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก** แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการ หลังสำเร็จการศึกษา **อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้** แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท **ต้องมีผลงานทางวิชาการ** ภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

   กรณีหลักสูตรปริญญาเอก อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา **อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้** แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก **ต้องมีผลงานทางวิชาการ<u>ประเภทงานวิจัย</u>** ภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

3. หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของอาจารย์พิเศษช่วยสอน สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ

5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็น**ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย**	- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็น**ผลงานทางวิชาการ<u>ประเภทงานวิจัย</u>ที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง**

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **การพิจารณากรณีอาจารย์เกษียณอายุงานหรือลาออกจากราชการ** ดังนี้
   1) หลักสูตรสามารถจ้างอาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ซึ่งเกษียณอายุงาน หรือลาออกจากราชการ กลับเข้ามาทำงานแบบเต็มเวลาหรือบางเวลาได้ โดยใช้ระบบการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย คือมีสัญญาจ้างที่ให้ค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและมีการกำหนดภาระงานไว้อย่างชัดเจน อาจารย์ดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอนได้
   2) “อาจารย์เกษียณอายุงาน” สามารถปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้ต่อไปจนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา หากนักศึกษาได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระก่อนการเกษียณอายุ
2. จะเริ่มนับว่าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของนักศึกษาได้รับการอนุมัติ
3. ตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2568 นักวิจัยประจำจะสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักได้ จะต้องถูกแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรก่อน

6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม **(ถ้ามี)**	**ต้องมี**อาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์**อย่างน้อย 1 คน**
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดย**เป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย**	**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็น**ผลงานทางวิชาการ<u>ประเภทงานวิจัย</u>**ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง**
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ **ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง** - กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ**ประสบการณ์สูง**เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ **โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย**	**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ **ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง** - กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ**ประสบการณ์สูงมาก**เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ **โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย**

คำอธิบายเพิ่มเติม

- **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** หมายถึง ภายนอกมหาวิทยาลัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้ ทั้งในระดับปริญญาโทและเอก

- ตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2568 นักวิจัยประจำจะสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วมได้ จะต้องถูกแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรก่อน

7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
- ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย **รวมไม่น้อยกว่า 3 คน** - ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	- ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 คน โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย **รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน** - ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็น**ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย** **กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์**ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง** - กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ**ประสบการณ์สูง** เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ	**กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า - มี**ผลงานทางวิชาการ<u>ประเภทงานวิจัย</u>**ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง** **กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์**ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง** - กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ**ประสบการณ์สูงมาก** เป็น

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
วิทยานิพนธ์ โดย**ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย**	ที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย**ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย**

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. ในกรณีที่เนื้อหาของ IS/Thesis เป็นสหวิทยาการ เช่น สื่อสารมวลชน การตลาด บริหาร สามารถให้อาจารย์จากต่างคณะมาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และเป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือ IS ได้ หากมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรนั้น
2. ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิจัย จากภายนอกสถาบัน (Visiting Scholar) มาทำงานวิจัยในมหาวิทยาลัยในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1-5 ปี หรือเข้ามาทำงานวิจัยชั่วคราวในมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยไม่ได้ทำสัญญาจ้าง ถือว่าเป็นบุคลากรภายนอกสถาบัน สามารถเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในการสอบวิทยานิพนธ์ได้ หากมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์

8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
แผน 1 และแผน 2 แบบวิชาการ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด	**แผน 1 เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่** - ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ใน**วารสารระดับนานาชาติ**ที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ - ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	ปริญญาเอก
แผน 3 แบบวิชาชีพ ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำหนดให้รายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอื่นที่สาขาวิชาและที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและพัฒนาวิชาการเห็นชอบ	**แผน 2 เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม** ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ใน**วารสารระดับนานาชาติ**ที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาการกำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีประกาศบัณฑิตวิทยาลัย ฉบับที่ 15/2566 เรื่อง เกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ ที่เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษาเพื่อขอรับปริญญา (รายละเอียดตามประกาศในภาคผนวก)
2. **หลักสูตรปริญญาเอก** กรณีผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ ต้องได้รับการประเมิน จากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย
3. สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ **อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติ**ที่มีคุณภาพตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	ปริญญาเอก
วิทยานิพนธ์ - กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมี ผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมได้ไม่เกิน 5 คนต่อภาคการศึกษา - กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา	

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
- กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และ**ดำรง ตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า** ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี **การค้นคว้าอิสระ** อาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน **หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วน จำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้ว ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา**	

คำอธิบายเพิ่มเติม

นับภาระงานตามเกณฑ์เฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหลัก (Major Advisor) เท่านั้น โดยนับนักศึกษาทั้งหมดที่อยู่ในความดูแลรายภาคการศึกษา และลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ รวมทั้งรักษาสถานภาพเท่านั้น ทั้งนี้ เมื่อนักศึกษาสอบวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ สามารถตัดชื่อนักศึกษารายนั้นออก และรับนักศึกษารายใหม่เข้ามาอยู่ในความดูแลได้ โดยไม่ต้องรอให้นักศึกษารายนั้นได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ปริญญาโท	**ปริญญาเอก**
อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี	

คำอธิบายเพิ่มเติม

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
จำนวนอย่างน้อย 3 คน กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน	

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้ กมอ. พิจารณาเป็นรายกรณี
2. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะเป็นเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้** ทั้งนี้ หากเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ใช้เกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2565 สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ได้ แต่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอื่นที่ใช้เกณฑ์ฯ 58 หรือ 65 ไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรปริญญาโทและเอกในสาขาวิชาเดียวกัน และหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตรเท่านั้น ในกรณีนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
3. **หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multi-Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มารวมกันไว้ในลักษณะที่แต่ละกระบวนวิชาสามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้
4. **หลักสูตรสหวิทยาการ (Inter- Disciplinary)** หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการอย่างกลมเกลียวจนเป็นวิทยาการ สาขาวิชา หรือศาสตร์ใหม่
5. อาจารย์ที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จะต้องมีสัญญาจ้างให้เป็นอาจารย์ประจำเต็มเวลา มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ทั้งนี้ หากหมดสัญญาจ้างคณะจะต้องขอเสนอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ. 08) มายังมหาวิทยาลัย และยินยอมให้หมดสัญญาจ้างได้ไม่เกิน 3 เดือน
6. การลาศึกษาต่อ/ลาออกของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคนใหม่มาทดแทน หากได้มีการสรรหาอาจารย์ใหม่มาทดแทน แต่กระบวนการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ถึงขั้นตอนของสภามหาวิทยาลัย โดยอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับคณะแล้ว จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา
7. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาศึกษาต่อ**ระหว่างการจัดการศึกษา หลักสูตรควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมทดแทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนั้น ในการพิจารณาว่าผ่านองค์ประกอบที่ 1 หรือไม่นั้น จะพิจารณาว่าผู้รับผิดชอบหลักสูตรมิได้เพิกเฉย และได้ดำเนินการผ่านคณะไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อแจ้งสป.อว. รับทราบ (แบบฟอร์ม สมอ. 08) ในการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ปฏิบัติหน้าที่แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเดิมที่ขอลาศึกษา

8. **ในกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขอลาเพิ่มพูนความรู้** เป็นระยะเวลา 6 เดือนขึ้นไป ส่งผลให้อาจารย์ท่านนั้นไม่สามารถดูแลบริหารจัดการหลักสูตรได้ จึงควรดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรท่านใหม่ ให้รับหน้าที่แทนในช่วงที่ท่านเดิมไม่อยู่ และควรทำเรื่องแจ้งให้สป.อว. รับทราบ
9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ ถ้ามีเหตุผลหรือความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
- มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และ**เป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย**	- มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และ**เป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย**

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

1. การพิจารณาว่าคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาการแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED2013 ของ UNESCO
2. กรณีตำแหน่งทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การทำงานวิจัยด้วย
3. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
- มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็น	- มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย**	- มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็น**ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย**

คำอธิบายเพิ่มเติม

ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง “ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ” ดังนั้น ผลงานวิจัยที่เป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จึงต้องมีการเผยแพร่ด้วย

4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ - มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - มีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็น**ผลงานทางวิชาการ**ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ **อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง** - หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย	**อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ** - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็น**ผลงานทางวิชาการ**ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง** - หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

คำอธิบายเพิ่มเติม

1. **กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น** ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย
2. **กรณีหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง** อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร **ต้องมีผลงานทางวิชาการ** ภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี
3. หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของอาจารย์พิเศษช่วยสอน สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ

10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**
อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี	

คำอธิบายเกณฑ์การประเมิน

การปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินนี้ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรในระดับมาก

เปรียบเทียบรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 กับ พ.ศ. 2565

ระดับปริญญาตรี

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน • สำหรับหลักสูตรที่มีแขนง อาจารย์ไม่น้อยกว่า 3 คนต่อแขนง	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน • หลักสูตรร่วมผลิต ต้องมีอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา อย่างน้อย 3 คน • หลักสูตรที่มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก (แขนง) อาจารย์ไม่น้อยกว่า 3 คนต่อแขนง • หลักสูตรทางวิชาชีพ อาจารย์ 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ • หลักสูตรทางวิชาชีพที่มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท หรือ ผศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.โท หรือ ผศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ขั้นต่ำ ป.ตรี ที่สัมพันธ์กับหลักสูตร • ประสบการณ์การทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 6 ปี
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท หรือ ผศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.โท หรือ ผศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ขั้นต่ำ ป.ตรี ที่สัมพันธ์กับหลักสูตร • ประสบการณ์การทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 6 ปี
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท หรือ ผศ.	• ป.โท หรือ ผศ.
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์พิเศษ	• ป.โท หรือ ป.ตรี (ที่มีประสบการณ์สอน) • ประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี • ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.โท หรือ ผศ. • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา
การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	• ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี สำหรับหลักสูตร 4 ปี หรือหลักสูตรที่มีระยะเวลาจัดการศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ให้นับระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มจากระยะเวลาการจัดการศึกษาอีก 1 ปี	• ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี สำหรับหลักสูตร 4 ปี หรือหลักสูตรที่มีระยะเวลาจัดการศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ให้นับระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มจากระยะเวลาการจัดการศึกษาอีก 1 ปี

ระดับปริญญาโทและเอก

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน (หลักสูตรร่วมผลิต ต้องมีอาจารย์จากสถาบันเจ้าของหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน)	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน (หลักสูตรร่วมผลิต ต้องมีอาจารย์จากสถาบันเจ้าของหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน)
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย		• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย		• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • กรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงาน มีคุณวุฒิ ป.เอก อนุโลมให้สอนได้	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • กรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงาน มีคุณวุฒิ ป.เอก อนุโลมให้สอนได้

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์พิเศษ	• ป.โท • มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.เอก/ขั้นต่ำ ป.โท • มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย • เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย • เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย • เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ประจำ/นักวิจัย

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
				ประจำ/ผู้ทรงฯภายนอก อย่างน้อย 1 คน เป็นที่ปรึกษาฯ ร่วม
อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย • มีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบฯ ด้วย รวมไม่น้อยกว่า 3 คน • ประธานกรรมการสอบฯ ต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการ**ประเภทงานวิจัย**อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 คน อาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบฯ ด้วย รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน • ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	• ป.เอก • ผลงานทางวิชาการระดับชาติ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง หรือผลงานทางวิชาการ	• ป.เอก • ผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือ	• ป.เอก • ผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง	• ป.เอก • ผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือ

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
	ระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง • ผู้ทรงฯ นับผลงานทางวิชาการสะสมทุกปี	สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง • ผู้ทรงฯ นับผลงานทางวิชาการสะสมทุกปี หากผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ต้องมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย	• ผู้ทรงฯ นับผลงานทางวิชาการสะสมทุกปี	สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง • ผู้ทรงฯ นับผลงานทางวิชาการสะสมทุกปี หากผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ต้องมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย
การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	• **แผน ก1** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ กกอ. • **แผน ก2** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ กกอ. หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการ	• **แผน 1 และแผน 2** ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด • **แผน 3** ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มช. กำหนดให้รายงานการค้นคว้าอิสระหรือ	• **แผน ก1** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของ กมอ. อย่างน้อย 2 เรื่อง • **แผน ก2** ต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของ กมอ.	• **แผน 1** ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
	ประชุมทางวิชาการ (Proceeding) • **แผน ข** รายงานการค้นคว้าหรือส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้	ส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอื่นที่สาขาวิชาและที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและพัฒนาวิชาการเห็นชอบ		หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร • **แผน 2** ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาการ

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
				กำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ
ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	**วิทยานิพนธ์ (Thesis)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 5 คน • หากอาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก และมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือ ป.โท และมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ รศ. ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน **การค้นคว้าอิสระ (IS)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 15 คน หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภท ให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำ	**วิทยานิพนธ์ (Thesis)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 5 คน • หากอาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก และมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือ ป.โท และมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ รศ. ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน **การค้นคว้าอิสระ (IS)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 15 คน หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภท ให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบเท่ากับ	**วิทยานิพนธ์ (Thesis)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 5 คน • หากอาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก และมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือ ป.โท และมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ รศ. ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน **การค้นคว้าอิสระ (IS)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 15 คน หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภท ให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำ	**วิทยานิพนธ์ (Thesis)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 5 คน • หากอาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก และมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือ ป.โท และมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ รศ. ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน **การค้นคว้าอิสระ (IS)** • อาจารย์คุณวุฒิ ป.เอก 1 คน ต่อนักศึกษา 15 คน หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภท ให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบเท่ากับ

เกณฑ์การประเมิน	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาเอก
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
	วิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบเท่ากับนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน	นักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน และต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา	วิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบเท่ากับนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน	นักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน และต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา
การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี

ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

เกณฑ์การประเมิน	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ป.บัณฑิตชั้นสูง
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน (หลักสูตรร่วมผลิต ต้องมีอาจารย์จากสถาบันเจ้าของหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน)	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน	• เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ • จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน (หลักสูตรร่วมผลิต ต้องมีอาจารย์จากสถาบันเจ้าของหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน)
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

เกณฑ์การประเมิน	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ป.บัณฑิตชั้นสูง
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย		• ป.เอก หรือ ป.โท+ศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย
อาจารย์ประจำหลักสูตร กรณีเป็นบุคคลภายนอก (องค์กรร่วมผลิต)		• ป.โท • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย		• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

เกณฑ์การประเมิน	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ป.บัณฑิตชั้นสูง
	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2558	เกณฑ์มาตรฐานฯ 2565
		• กรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงาน มีคุณวุฒิ ป.เอก อนุโลมให้สอนได้		• กรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงาน มีคุณวุฒิ ป.เอก อนุโลมให้สอนได้
อาจารย์ผู้สอน **กรณีอาจารย์พิเศษ**	• ป.โท • มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ไม่น้อยกว่า 6 ปี • ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.โท • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.เอก หรือ ป.โท • มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ไม่น้อยกว่า 4 ปี • ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา	• ป.เอก หรือ ป.โท+รศ. • มีประสบการณ์ด้านการสอน • ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง • มีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา
การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี	ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี

องค์ประกอบที่ 2 กลยุทธ์การตลาดและการรับเข้า

คำอธิบาย

การรับเข้าและกลยุทธ์การตลาดถือเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความยั่งยืนของหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงระหว่างสถาบันการศึกษา การรับเข้าและกลยุทธ์การตลาดมีผลโดยตรงต่อความอยู่รอดของหลักสูตร เนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่เพียงพอเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้การดำเนินการหลักสูตรมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการลงทุน การมีกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้หลักสูตรสามารถแข่งขันกับสถาบันอื่น ๆ และดึงดูดผู้เรียนที่มีศักยภาพได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การกำหนดเกณฑ์การรับเข้าที่เหมาะสมยังมีส่วนสำคัญในการควบคุมคุณภาพของผู้เรียน การมีระบบคัดกรองที่มีมาตรฐานจะช่วยให้ได้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ขณะเดียวกัน การสื่อสารการตลาดที่ชัดเจนจะช่วยให้ผู้สมัครเข้าใจถึงเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจสมัครเรียนที่ตรงกับความต้องการของตนเอง

ในแง่ของการพัฒนาหลักสูตร ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการรับสมัครและการตลาดมีประโยชน์อย่างมากต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน อีกทั้งยังช่วยในการวางแผนจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง ยังมีผลต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหลักสูตร การมีกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างการรับรู้และความน่าเชื่อถือให้กับหลักสูตรในสายตาของสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

วัตถุประสงค์

1. หลักสูตรสามารถรับนักศึกษาได้ตามแผนการรับที่กำหนดไว้ โดยมีจำนวนผู้เข้าศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรของหลักสูตร ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพทั้งในด้านวิชาการและการบริหารงบประมาณ
2. นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรมีคุณสมบัติสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร หรือมีพื้นฐานความรู้/ทักษะที่เหมาะสม ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 1	อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	ปัจจัยนำเข้า (I)
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 2	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	กระบวนการ (P)
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	ข้อมูลที่ 7	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร (รายละเอียดการคำนวณหน้า 98-99)	กระบวนการ (P)
ข้อมูลสนับสนุน (ตัวอย่าง)	ข้อมูลที่ 13	อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 107-109)	กระบวนการ (P)

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
ข้อมูลสนับสนุน (ตัวอย่าง)	ข้อมูลที่ 14	ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกน สำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม (รายละเอียดการคำนวณหน้า 107-109)	ผลผลิต (OP)

กรอบการพิจารณา

ข้อกำหนดพื้นฐาน หลักสูตรควรพิจารณาผลการดำเนินงานในประเด็นดังต่อไปนี้

- **การวางแผนการรับ การกำหนดเป้าหมาย จำนวน และเกณฑ์การรับ กระบวนการรับและการคัดเลือก และการตัดสินใจรับเข้าศึกษา**

  การวางแผนการรับนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนนั้น ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ศักยภาพและทรัพยากรของหลักสูตรอย่างละเอียด ทั้งในด้านบุคลากร สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และงบประมาณที่มี เพื่อกำหนดจำนวนรับที่เหมาะสม การกำหนดเป้าหมายควรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม โดยพิจารณาจากข้อมูลการมีงานทำของบัณฑิต แนวโน้มความต้องการในอนาคต และความสามารถในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพของหลักสูตร

  เกณฑ์การรับควรออกแบบให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับหลักสูตร โดยพิจารณาทั้งด้านความรู้พื้นฐาน ทักษะที่จำเป็น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กระบวนการคัดเลือกควรมีหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีศักยภาพจริง เช่น การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และการทดสอบความถนัดเฉพาะทาง โดยมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและเป็นธรรม

  การตัดสินใจรับเข้าศึกษาควรดำเนินการโดยคณะกรรมการที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี และมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกปีเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีระบบติดตามและดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้ตามเป้าหมาย การดำเนินการทั้งหมดนี้ต้องมีการวางแผนระยะยาวและได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงจะทำให้การรับนักศึกษาประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

- **การสื่อสารจุดเด่นของหลักสูตร**

  ควรเริ่มจากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายอย่างละเอียด เพื่อออกแบบเนื้อหาและเลือกช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม โดยนำเสนอจุดเด่นของหลักสูตรผ่านสื่อที่หลากหลายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การจัดกิจกรรมแนะแนว และการใช้ศิษย์เก่าเป็นทูตประชาสัมพันธ์

- **การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา**

  การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิต โดยในด้านวิชาการควรมีการปรับพื้นฐานความรู้ในรายวิชาที่จำเป็นผ่านการเรียนเสริมหรือการเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง ส่วนด้านการใช้ชีวิตควรจัดกิจกรรมปฐมนิเทศที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้

และระบบสนับสนุนต่างๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์ระหว่างนักศึกษาใหม่และรุ่นพี่ ทั้งนี้ควรมีการประเมินระดับความพร้อมของนักศึกษาแต่ละคนเพื่อจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อกำหนดเชิงพัฒนา หลักสูตรสามารถพิจารณาดำเนินงานประเด็นอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่ดีขึ้นให้กับคุณภาพหลักสูตรและนักศึกษา รวมถึงการสร้างการรับรู้และความน่าเชื่อถือของหลักสูตร เช่น

- การประชาสัมพันธ์และการทำการตลาดเชิงรุกที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของหลักสูตร
- การวิเคราะห์สถานการณ์การตลาดการแข่งขัน หรือการวิเคราะห์ตำแหน่งทางการตลาดของหลักสูตร เป็นต้น

การรายงานผลการดำเนินงาน

หลักสูตรมีแนวทางการดำเนินงานตามข้อกำหนดพื้นฐานและข้อกำหนดเชิงพัฒนา (ถ้ามี) **ด้านกลยุทธ์การตลาดและการรับเข้า**อย่างไร

.....
.....
.....

ในการดำเนินงานที่ผ่านมามี**ปัจจัยสำคัญ**ใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายของหลักสูตร และหากผลการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ดี หลักสูตรได้**กำหนดมาตรการหรือแนวทางอย่างไร**ในการรักษาและต่อยอดความสำเร็จนี้ ในทางกลับกัน หากพบว่าผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง มีการกำหนดแนวทางการยกระดับและพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

คำอธิบาย

การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการหลักที่จะหล่อหลอมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรคาดหวัง การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเปรียบเสมือนเข็มทิศที่นำทางผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางของหลักสูตร โดยผ่านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสะท้อนถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษา ทั้งในแง่ของการติดตามพัฒนาการของผู้เรียน การตรวจสอบว่าผู้เรียนได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ และการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพจะต้องมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ รวมถึงมีความยุติธรรมและโปร่งใส

การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของบัณฑิต ซึ่งเป็นผลผลิตสำคัญของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลยังเป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีมาตรฐานและสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวัง ดังนั้น การให้ความสำคัญกับกระบวนการทั้งสองนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. อาจารย์ในหลักสูตรจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละรายวิชา โดยใช้วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
2. หลักสูตรมีระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของแต่ละรายวิชา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	ข้อมูลที่ 7	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร (รายละเอียดการคำนวณหน้า 98-99)	กระบวนการ (P)

กรอบการพิจารณา

ข้อกำหนดพื้นฐาน หลักสูตรควรพิจารณาผลการดำเนินงานในประเด็นดังต่อไปนี้

- **การดำเนินการจัดการเรียนการสอน**

  การดำเนินการจัดการเรียนการสอนควรดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/PLO ของหลักสูตร และสัมพันธ์กับเป้าหมายการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา มีการสนับสนุนและ

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการเรียนรู้ เช่น การสร้างโอกาสในการทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปรายในชั้นเรียน และกิจกรรมเสริมความรู้ ตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่ควรมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-based Education) เป็นสำคัญ

- **การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้**

  การประเมินผลที่ดีควรมุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสะท้อนการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งไม่เพียงแค่ทดสอบความจำเท่านั้น ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ไม่จำกัดแค่การทดสอบหรือข้อสอบ แต่อาจรวมไปถึงการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ หรือการประเมินจากการทำโครงการ เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้ นอกจากนี้ควรมีความโปร่งใสและยุติธรรม โดยชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถรู้ถึงสิ่งที่คาดหวัง รวมถึงโอกาสในการปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีทิศทางในการพัฒนาตนเองและไม่รู้สึกถูกตัดสินจากข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อย และการประเมินผลควรพิจารณาถึงความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละคนด้วย

- **การประเมินระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล**

  แสดงถึงการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของวิธีการสอน สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และธรรมชาติของเนื้อหาวิชาหรือไม่ รวมถึง การพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือและวิธีการวัดผล ว่ามีความหลากหลายและครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด มีความเที่ยงตรง ความน่าเชื่อถือ และยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน และการนำผลการพิจารณาไปใช้ในการทบทวน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และหลักสูตรได้

ข้อกำหนดเชิงพัฒนา หลักสูตรสามารถพิจารณาดำเนินงานประเด็นอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่ดีขึ้นให้กับคุณภาพหลักสูตรและนักศึกษา เช่น

- การสร้างความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมหรือสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอก
- การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเรียนการสอน

การรายงานผลการดำเนินงาน

หลักสูตรมีแนวทางการดำเนินงานตามข้อกำหนดพื้นฐานและข้อกำหนดเชิงพัฒนา (ถ้ามี) **ด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล**อย่างไร

.....

.....

.....

ในการดำเนินงานที่ผ่านมามี**ปัจจัยสำคัญ**ใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายของหลักสูตร และหากผลการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ดี หลักสูตรได้**กำหนดมาตรการหรือแนวทาง**อย่างไรในการรักษาและต่อยอดความสำเร็จนี้ ในทางกลับกัน หากพบว่าผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง มีการกำหนดแนวทางการยกระดับและพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการหลักสูตร
(การสนับสนุนการเรียนรู้และการดูแลนักศึกษา และการพัฒนาอาจารย์)

คำอธิบาย

กระบวนการสนับสนุนการเรียนรู้และดูแลนักศึกษา และกระบวนการพัฒนาอาจารย์ เป็นหนึ่งในกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรที่สำคัญเพราะไม่เพียงแต่จะช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษา แต่ยังช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและทักษะอื่น ๆ ได้อย่างรอบด้าน การพัฒนาอาจารย์ในด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการหลักสูตร จะช่วยให้อาจารย์สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำหรือแนวทางในการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาให้สามารถพัฒนาตนเอง เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียนรู้และการใช้ชีวิต พร้อมทั้งสามารถพัฒนาตนเองเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมในอนาคต การสนับสนุนการเรียนรู้และดูแลนักศึกษาที่เหมาะสมจะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะช่วยลดอัตราการออกกลางคันของนักศึกษา และคงอยู่กับหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร

วัตถุประสงค์

หลักสูตรมีกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพในการดูแลผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ การให้คำปรึกษาของอาจารย์ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อลดการออกกลางคันและส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 3	อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	กระบวนการ (P)
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 6	ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	กระบวนการ (P)
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	ข้อมูลที่ 8	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 98-99)	กระบวนการ (P)

กรอบการพิจารณา

ข้อกำหนดพื้นฐาน หลักสูตรควรพิจารณาผลการดำเนินงานในประเด็นดังต่อไปนี้

- **การสนับสนุนการเรียนรู้และการดูแลนักศึกษา**

  การสนับสนุนการเรียนรู้และดูแลนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงประเด็นหลักในการพัฒนา ได้แก่ 1. การสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านการจัดระบบการเรียนการสอนที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม หรือการมีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา 2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมในการพัฒนาทักษะแก่นักศึกษา กิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่

เหมาะสมในแต่ละชั้นปี หรือการสนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการของนักศึกษา และ 3. การดูแลติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด การให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิต ตลอดจนสวัสดิการที่จำเป็นต่อนักศึกษา รวมไปถึงการประเมินความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษา เพื่อนำข้อคิดเห็นมาวางแผนปรับปรุงพัฒนาระบบการสนับสนุนการเรียนรู้และการดูแลนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- **การพัฒนาอาจารย์**

  กระบวนการบริหารอาจารย์ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและการพัฒนาทักษะการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การบริหารจัดการหลักสูตรบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด และนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันการพัฒนาทักษะการสอนที่เหมาะสมและทันกับสภาวการณ์ปัจจุบัน จะช่วยให้อาจารย์สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังควรพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาและชีวิตส่วนตัวได้ คงอยู่กับหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร

ข้อกำหนดเชิงพัฒนา หลักสูตรสามารถพิจารณาดำเนินงานประเด็นอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่ดีขึ้นให้กับคุณภาพหลักสูตรและนักศึกษา เช่น

- การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การจัดสรรทุนการศึกษาและการให้ข้อมูลแหล่งทุน
- การสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ
- การสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์ ณ สถานประกอบการ
- การสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในโครงการวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ
- การส่งเสริมศักยภาพนักศึกษาทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิต

การรายงานผลการดำเนินงาน

หลักสูตรมีแนวทางการดำเนินงานตามข้อกำหนดพื้นฐานและข้อกำหนดเชิงพัฒนา (ถ้ามี) **ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้และการดูแลนักศึกษา และการพัฒนาอาจารย์**อย่างไร

.....

.....

.....

ในการดำเนินงานที่ผ่านมามี**ปัจจัยสำคัญ**ใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายของหลักสูตร และหากผลการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ดี หลักสูตรได้**กำหนดมาตรการหรือแนวทาง**อย่างไรในการรักษาและต่อยอดความสำเร็จนี้ ในทางกลับกัน หากพบว่าผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง มีการกำหนดแนวทางการยกระดับและพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 5 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน

คำอธิบาย

การวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยข้อมูลที่ได้จะทำให้ทราบว่าหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ และมีประเด็นใดที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการวัดผลยังสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนเน้นที่กระบวนการและวิธีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากอัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษา ส่วนประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาว่าผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้มากน้อยเพียงใด การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลจะต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

การวัดและพัฒนาทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. หลักสูตรมุ่งเน้นให้นักศึกษาทุกคนสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่กำหนด หรือมีกระบวนการลดระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาให้สั้นลง เพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่บัณฑิตในการก้าวสู่เส้นทางวิชาชีพหรือการศึกษาต่อได้อย่างรวดเร็ว
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในทุกชั้นปี โดยมีการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สามารถสะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 4	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	ผลผลิต (OP)
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 5	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	ผลผลิต (OP)
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 6	ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 93-97)	กระบวนการ (P)

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 12	ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต (รายละเอียดการคำนวณหน้า 100-106)	ผลลัพธ์ (OC)

คำนิยาม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

- **PLOs (Program Learning Outcomes)** หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับหลักสูตร ซึ่งระบุความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ผู้เรียนจะต้องสามารถแสดงออกได้เมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้นๆ โดย PLO จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิสัยทัศน์ของสถาบัน และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
- **YLOs (Year Learning Outcomes)** หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในแต่ละชั้นปี ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาและสามารถแสดงออกได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยผลลัพธ์จะต้องสอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes)
- **ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565**
  ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ ต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษา วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่
  1. **ความรู้ (Knowledge)** หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล
  2. **ทักษะ (Skills)** หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความคล่องแคล่ว ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล
  3. **จริยธรรม (Ethics)** หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น
  4. **ลักษณะบุคคล (Character)** หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านตามคุณวุฒิแต่ละระดับ

(อ้างอิงจากเอกสารแนบท้ายประกาศ กมอ. เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565)

ความรู้ (Knowledge)

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

โครงสร้างของความรู้สำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้

1. ความรู้เชิงสาระ/หลักการ ความรู้เชิงกระบวนการ และความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
2. * ความรู้ที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยง การปรับใช้ การต่อยอดความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาและการทำงานร่วมกัน

* หมายเหตุ ยกเว้นคุณวุฒิระดับอนุปริญญา

อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ทำงานตามบทบาทหน้าที่	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้ปรับใช้ความรู้เพื่อการพัฒนางาน	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้และเชื่อมโยงสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อการค้นพบ และสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้และเชื่อมโยงสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงปฏิบัติในการแก้ปัญหาทางวิชาชีพแบบองค์รวมและเป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้เชื่อมโยงความรู้และการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม ซึ่งเป็นที่ยอมรับ และอ้างอิงได้ และ/หรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้

การสร้างสิ่งใหม่ หมายถึง กระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตใหม่ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ สิ่งของ กระบวนการ ระบบ แนวคิด อันเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นจากความรู้ ความคิดริเริ่ม หรือความคิดสร้างสรรค์ใหม่ หรือมีการพัฒนา ต่อยอด ประยุกต์ และปรับปรุง ให้สามารถใช้ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทใหม่ วิถีชีวิตใหม่ หรือความต้องการใหม่

การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาการวิจัยประเภทต่าง ๆ ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตหรือข้อค้นพบจากการวิจัย เป็นแนวคิด ทฤษฎี หรือสาระความรู้ใหม่ที่ช่วยในการส่งเสริมหรือพัฒนาศาสตร์ในสาขานั้น หรือส่งเสริมให้เกิดการสร้างศาสตร์ใหม่แบบบูรณาการ

ทักษะ (Skills)					
ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล โครงสร้างของทักษะสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้ 1. ทักษะการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 2. ทักษะทั่วไป ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่นำไปสู่การพัฒนางาน วิชาชีพ การดำรงชีวิตและการทำงานเพื่อสร้างสรรค์องค์กร และสังคม ซึ่งเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล					
อนุปริญญา	**ปริญญาตรี**	**ประกาศนียบัตรบัณฑิต**	**ปริญญาโท**	**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง**	**ปริญญาเอก**
1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติงานได้ตามแนวปฏิบัติที่กำหนด 2. ทักษะด้านดิจิทัล	1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ และ การปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อการประกอบอาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล	1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ และ การปรับปรุงพัฒนางานให้มีความเป็นมืออาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล	1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่มสร้างสิ่งใหม่เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล	1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพในระดับเป็นที่ยอมรับ และเป็นแนวปฏิบัติได้ 2. ทักษะด้านดิจิทัล	1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพในระดับที่อ้างอิงหรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้ 2. ทักษะด้านดิจิทัล
หลักสูตรต้องอ้างอิงทักษะจากกรอบแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ Top 10 Skills ของ World Economic Forum **ตัวอย่างทักษะ** : ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (inquiry skills) การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) การแสดงเหตุผล (reasoning) ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) การเรียนรู้ (learning) การสื่อสาร (communication) ความร่วมมือรวมพลัง (collaboration) การทำงานเป็นทีม (team working) ความเป็นผู้นำ (leadership) ความเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneurship) การแก้ปัญหา (problem solving) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการทำงานที่หลากหลาย (multitasking skills)					

จริยธรรม (Ethics)
จริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โครงสร้างของจริยธรรมสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้ 1. การกระทำที่เป็นไปตามกติกา และเกิดประโยชน์ต่อสังคม 2. การหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งที่ผิดกฎกติกาของสังคม และไม่ทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้ หลักสูตรต้องกำหนดจริยธรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาในแต่ละระดับคุณวุฒิ และจริยธรรมเฉพาะวิชาชีพที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพ หรือประชาคมวิชาชีพ หรือจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ตัวอย่างจริยธรรม : การกระทำที่มีจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีจิตใจเมตตา ความโอบอ้อมอารี การมีจิตสาธารณะ การรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การกระทำที่ไม่ถูกจริยธรรม เช่น การคัดลอกผลงาน การทุจริตทางวิชาการ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การละเมิดสิทธิเสรีภาพ การลักขโมย การทุจริตการสอบ การฉ้อโกง การไม่กระทำตามสัญญา การโฆษณาสรรพคุณของสินค้าเกินจริง การกระทำที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ลักษณะบุคคล (Character)
ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โครงสร้างของลักษณะบุคคลสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้ 1. ลักษณะบุคคลทั่วไป 2. ลักษณะบุคคลตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง **ตัวอย่างลักษณะบุคคล** : บุคลิกที่น่าเชื่อถือ เป็นมิตร มีเสน่ห์ เป็นผู้นำ นิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีเมตตา กรุณา รักการทำงานเป็นทีม ช่างสังเกต คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล ค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง การรักษาสิ่งแวดล้อม ความพอเพียง ความเท่าเทียมกันในสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับความแตกต่างในสังคม ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ความรับผิดชอบ อดทนในการทำงานตามวิชาชีพ ความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นแบบอย่างได้ บุคลิกภาพดี มีการสื่อสารที่ดี คิดเป็นระบบ เชื่อมั่นในตนเอง มีสุนทรียนิยม มีศิลปนิสัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ รักการเล่น รักการแสดง เป็นนักบริหารจัดการ มีความคิดเชิงตรรกะ ความเป็นผู้ประกอบการ การรู้ดิจิทัล (digital literacy) และการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) เช่น การรู้เทคโนโลยี (technology literacy) การรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (visual literacy) การรู้การสื่อสาร (communication literacy) การรู้สังคม (social literacy) เป็นต้น ทั้งนี้ ทุกหลักสูตรต้องกำหนดลักษณะบุคคลที่เป็นลักษณะบุคคลทั่วไปที่เหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรและสถาบัน ส่วนหลักสูตรวิชาชีพ ควรกำหนดลักษณะบุคคลเฉพาะวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพด้วย โดยอาจเลือกลักษณะบุคคลทั่วไปมากำหนดเป็นคุณสมบัติที่เป็นจุดเน้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตร

กรอบการพิจารณา

ข้อกำหนดพื้นฐาน หลักสูตรควรพิจารณาผลการดำเนินงานในประเด็นดังต่อไปนี้

- **การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือมีระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษาลดลง**

  สามารถดำเนินการได้โดยการวางแผนและจัดการการเรียนการสอนที่เป็นระบบ มีการกระจายรายวิชาที่เหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษา มีระบบสนับสนุนและติดตามนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถผ่านการประเมินในรายวิชาต่าง ๆ ได้ตามแผนการศึกษา ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เนื่องจากการที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด จะช่วยให้หลักสูตรสามารถวางแผนการใช้ทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการดำเนินการดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ สามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

- **กระบวนการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่สามารถสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง** ได้แก่
  1. การกำหนดเครื่องมือ/วิธีการ และเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
  2. การรวบรวมหลักฐานและข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
  3. การรายงานผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
  4. การวิเคราะห์ สรุป และการพัฒนาปรับปรุงจากผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

ข้อกำหนดเชิงพัฒนา หลักสูตรสามารถพิจารณาดำเนินงานประเด็นอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่ดีขึ้นให้กับคุณภาพหลักสูตรและนักศึกษา เช่น

- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้หรือการดำเนินงาน
- การมีนวัตกรรมที่สนับสนุนการทำงานและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตร

การรายงานผลการดำเนินการ

วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (ใช้ข้อมูลหมวด 3 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ ในข้อกำหนดหลักสูตร)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1 .....

2 .....

3 .....

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLOs)

PLO1 .....

PLO 1.1 .....

PLO 1.2 .....

PLO2 .....

PLO 2.1 .....

PLO 2.2 .....

PLOn .....

ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (Year Learning Outcome: YLOs)

YLO1 (ชั้นปีที่ 1) .....

YLO2 (ชั้นปีที่ 2) .....

YLOn (ชั้นปีที่ n) .....

ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (รายงานผลการดำเนินงาน ณ ปีการศึกษานั้น)

การรายงานผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้โดยจำแนกตามชั้นปีการศึกษา เพื่อประเมินความสำเร็จตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรคาดหวังเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในแต่ละชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา โดยจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการติดตามพัฒนาการและการวางแผนพัฒนาผู้เรียนในชั้นปีถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) เมื่อสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ ... (นักศึกษารหัส ....)							
ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้						เกณฑ์การวัดและประเมิน	
ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาชั้นปีที่ ... (YLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร [1]	ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญา.... [2]				เครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมิน YLO	เกณฑ์การวัดและประเมิน และเป้าหมายการบรรลุ YLO
		ความรู้	ทักษะ	จริยธรรม	ลักษณะบุคคล		
ผลการประเมิน YLOs ของนักศึกษาชั้นปีที่...						การวิเคราะห์ผลและแนวทางการพัฒนาจากผลการประเมิน	

หมายเหตุ

(1) **กรณีหลักสูตรยังไม่ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) ให้รายงานด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร**

(2) กรณีหลักสูตรที่พัฒนาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ให้รายงานตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล

(2) กรณีหลักสูตรที่พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ให้รายงานตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม TQF 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวอย่างการรายงานผลการดำเนินการ

วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาธุรกิจ การใช้เทคโนโลยี
2. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจ ด้วยวิชาการที่ทันสมัยและเข้มแข็ง
3. มีความเป็นผู้ประกอบการที่เป็นผู้นำทางความคิด มีจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLOs)

PLO 1 สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางธุรกิจ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้

1.1 อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางธุรกิจ

1.2 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านบริหารธุรกิจให้เหมาะสมกับธุรกิจ

PLO 2 สามารถสร้างทางเลือกที่เหมาะสมทางจริยธรรมและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ

2.1 สร้างทางเลือกทางจริยธรรมในบริบทธุรกิจ

2.2 เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ

PLO 3 สามารถแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้

3.1 แสวงหาข้อมูลเพื่อใช้แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ

PLO 4 .....

PLO n .....

ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (Year Learning Outcome: YLOs)

YLO1 (ชั้นปีที่ 1)

1.1 สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจภายใต้สภาพแวดล้อมระดับประเทศและนานาชาติ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อสร้างการตัดสินใจทางธุรกิจบนพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม

1.2 สามารถระบุประเด็นปัญหาทางจริยธรรมและปัญหาสังคมในบริบทของธุรกิจ กล่าวคือ ต้องสามารถระบุประเด็นปัญหาด้านดังกล่าวที่เป็นผลจากการดำเนินธุรกิจ และสามารถเลือกทางเลือกที่อยู่ภายใต้หลักความมีจริยธรรมและการมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

YLO2 (ชั้นปีที่ 2) .....

YLOn (ชั้นปีที่ n) .....

การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (นักศึกษารหัส 67)							
ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้						เกณฑ์การวัดและประเมิน	
ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา ชั้นปีที่ 1 (YLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญา....				เครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมิน YLO	เกณฑ์การวัดและประเมิน และเป้าหมายการบรรลุ YLO
		ความรู้	ทักษะ	จริยธรรม	ลักษณะบุคคล		
(ตัวอย่าง) YLO 1.1 สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจภายใต้สภาพแวดล้อมระดับประเทศและนานาชาติ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อสร้างการตัดสินใจทางธุรกิจบนพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม	PLO 1 สามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางธุรกิจ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ 1.1 อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางธุรกิจ 1.2 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านบริหารธุรกิจให้เหมาะสมกับธุรกิจ	✓ ✓	✓		✓	- การประเมินเชิงทฤษฎี เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้วย**การสอบ** - การประเมินเชิงปฏิบัติ เพื่อวัดความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้วย**การวิเคราะห์กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจ การนำเสนอแผนธุรกิจ** - การประเมินการแสวงหาข้อมูล ด้วย**การมอบหมายงานให้ค้นคว้าวิจัยและการใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ** - การประเมินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย**การวิเคราะห์กรณีศึกษา และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ** - การประเมินการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วย**การจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจ**	เกณฑ์ การประเมินด้วย Rubric ที่หลักสูตรกำหนด 5 ระดับ (ระดับ 1 ไม่ผ่าน - ระดับ 5 ดีเยี่ยม) เป้าหมาย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวนร้อยละ 80 ผ่านการประเมิน YLO 1.1 ระดับ 4 (ดีมาก) ขึ้นไป
	PLO 3 สามารถแสวงหาข้อมูลวิเคราะห์และตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้ 3.1 แสวงหาข้อมูลเพื่อใช้แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ 3.2 วิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ		✓ ✓		✓		
YLO 1.2 สามารถระบุประเด็นปัญหาทางจริยธรรมและปัญหาสังคมในบริบทของธุรกิจ กล่าวคือต้องสามารถระบุ	PLO 2 สามารถสร้างทางเลือกที่เหมาะสมทางจริยธรรมและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ			✓		- การประเมินความเข้าใจด้านจริยธรรมในบริบทธุรกิจ ด้วย**การทำแบบทดสอบเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ**	เกณฑ์ การประเมินด้วย Rubric ที่หลักสูตรกำหนด 5 ระดับ (ระดับ 1 ไม่ผ่าน - ระดับ 5 ดีเยี่ยม)

การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (นักศึกษารหัส 67)							
ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้						เกณฑ์การวัดและประเมิน	
ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาชั้นปีที่ 1 (YLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญา....				เครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมิน YLO	เกณฑ์การวัดและประเมิน และเป้าหมายการบรรลุ YLO
		ความรู้	ทักษะ	จริยธรรม	ลักษณะบุคคล		
ประเด็นปัญหาด้านดังกล่าวที่เป็นผลจากการดำเนินธุรกิจ และสามารถเลือกทางเลือกที่อยู่ภายใต้หลักความมีจริยธรรม และการมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	2.1 สร้างทางเลือกทางจริยธรรมในบริบทธุรกิจ 2.2 เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ			✓	✓	- การประเมินการสร้างทางเลือกที่เหมาะสมทางจริยธรรม ด้วย**การวิเคราะห์กรณีศึกษา แบบจำลองการตัดสินใจทางจริยธรรม** - การประเมินการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ ด้วย**การจัดทำข้อเสนอแนวทาง CSR ที่สามารถดำเนินการได้จริง**	<u>เป้าหมาย</u> นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวนร้อยละ 80 ผ่านการประเมิน YLO 1 ระดับ 4 (ดีมาก) ขึ้นไป

ผลการประเมิน YLOs ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1	การวิเคราะห์ผลและแนวทางการพัฒนาจากผลการประเมิน
ผลการประเมินในภาพรวมนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่คงอยู่ในหลักสูตร จำนวน 20 คน บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ YLOs โดยนักศึกษาทุกคนผ่านการประเมิน YLO 1.1 และ YLO 1.2 รายละเอียด ดังนี้ นักศึกษาบรรลุ YLO 1.1 ระดับ 4 (ดีมาก) ขึ้นไป ร้อยละ 100 (20 คน) นักศึกษาบรรลุ YLO 1.2 ระดับ 4 (ดีมาก) ขึ้นไป ร้อยละ 80 (16 คน) และ**ระดับ 3 (ปานกลาง) ร้อยละ 20 (4 คน)**	จากผลการวิเคราะห์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่าผู้เรียน ร้อยละ 20 ที่บรรลุ YLO 1.2 ในระดับปานกลาง ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด โดยเฉพาะในด้านการประเมินการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมในบริบทธุรกิจ ด้วยการจัดทำข้อเสนอแนวทาง CSR ที่สามารถดำเนินการได้จริง ซึ่งผู้เรียนยังไม่สามารถแสดงทักษะที่จำเป็นได้ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด หลักสูตรจึงได้พิจารณาแนวทางในการพัฒนาโดยการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพิ่มกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมทักษะของผู้เรียนอย่างตรงจุดในชั้นปีถัดไป

แนวทางการรายงานผลลัพธ์การเรียนรู้

	ประเด็นพิจารณา	แนวทางการรายงาน
การวัดและประเมินผู้เรียน	**เครื่องมือ/วิธีการ และเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้**	• มีการแสดงรายละเอียด เครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ • ใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายในแต่ละ YLOs/ PLOs • การเลือกใช้เครื่องมือ/วิธีการมีความเหมาะสม สามารถแสดงความเชื่อมโยงกับ YLOs/ PLOs ที่กำหนดไว้ และสามารถวัดได้อย่างครอบคลุม ตรงจุด อย่างเป็นรูปธรรม • มีวิธีการกำหนดเกณฑ์การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีการปรับเทียบ (calibrate) ทั้งภายในหลักสูตร ระหว่างหลักสูตร และ/หรือภายนอกหลักสูตร
	หลักฐานและข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	• หลักฐานและข้อมูลถูกรวบรวมจากกระบวนการที่เป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์และผู้เรียน และถูกออกแบบโดยหลักสูตรหรือส่วนงาน • หลักฐานหรือข้อมูลมีความสอดคล้องกับ YLOs/ PLOs และครอบคลุม เพียงพอต่อการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อค้นพบสำคัญ • ข้อมูลจากการวัดทั้งทางตรงและทางอ้อม ถูกออกแบบมาเพื่อให้สามารถระบุได้ว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้หรือไม่
การวิเคราะห์และแนวทางการพัฒนา	**ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้**	• มีการรายงานผลการประเมินครบทุก YLOs/ PLOs ที่กำหนดไว้ • มีความสอดคล้องกับเครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ประเมิน มีความน่าเชื่อถือและสามารถระบุได้ว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้หรือไม่ • แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
	การวิเคราะห์ สรุป และการพัฒนาปรับปรุงจากผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	• มีการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับผลการประเมินที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตร • สามารถระบุสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถบรรลุหรือไม่บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดจากผลประเมินได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล • กำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม ระบุผู้รับผิดชอบหลักและระยะเวลาในการดำเนินการเฉพาะเจาะจงกับผู้เรียนในหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานปัจจุบัน

องค์ประกอบที่ 6 ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

คำอธิบาย

ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและดำเนินงานของหลักสูตร เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงความสำเร็จและคุณภาพของการจัดการศึกษาทั้งระบบ การพิจารณาผลลัพธ์การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้เห็นภาพความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร เมื่อผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงการมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษานั้นประสบความสำเร็จ แต่หากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จะเป็นสัญญาณให้มีการทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผลลัพธ์การศึกษายังเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นทั้งจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา ตัวอย่างเช่น หากพบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎีเป็นอย่างดี แต่ยังขาดทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง อาจจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เน้นการปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ความรู้ให้มากขึ้น

ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผลลัพธ์การศึกษาถือเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานและคุณภาพของหลักสูตร และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม เมื่อผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการและสังคม ย่อมส่งผลดีต่อชื่อเสียงและความยั่งยืนของหลักสูตรในระยะยาว ดังนั้น การให้ความสำคัญกับผลลัพธ์การศึกษาจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์อย่างชัดเจน การออกแบบกระบวนการจัดการศึกษาที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์นั้น ตลอดจนการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวังและพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

หลักสูตรมีการติดตาม ประเมิน และทบทวนผลการดำเนินงาน โดยยึดหลักการประกันคุณภาพการศึกษาและใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนในบัณฑิตระดับปริญญาตรีมีอัตราการได้งานทำสูงขึ้น ขณะที่บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษามีความรู้และทักษะวิชาการเชิงลึก และผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับที่มีคุณภาพ สะท้อนความสำเร็จในการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 9	ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 100-106)	ผลลัพธ์ (OC)
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 10	ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี (รายละเอียดการคำนวณหน้า 100-106)	ผลลัพธ์ (OC)

ชื่อชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดข้อมูล
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 11	คุณภาพผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 100-106)	ผลลัพธ์ (OC)
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 12	ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต (รายละเอียดการคำนวณหน้า 100-106)	ผลลัพธ์ (OC)
ข้อมูลสนับสนุน (ตัวอย่าง)	ข้อมูลที่ 15	ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา (รายละเอียดการคำนวณหน้า 107-109)	ผลลัพธ์ (OC)

กรอบการพิจารณา

ข้อกำหนดพื้นฐาน หลักสูตรควรพิจารณาผลการดำเนินงานในประเด็นดังต่อไปนี้

- **กระบวนการทบทวน ตรวจสอบ การให้ข้อมูลป้อนกลับและการรายงานผล ที่นำมาสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพทั้งของผู้สอนและผู้เรียน**

หลักสูตรมีกลไกการทบทวนและติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเป็นไปตามเป้าหมายสุดท้ายของหลักสูตร กล่าวคือ หลักสูตรควรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน ซึ่งอาจจะพิจารณาจากแนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เช่น

- พิจารณาความสอดคล้องของการกำหนดเนื้อหาในรายวิชากับผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO) พันธกิจ เป้าหมายของคณะและ/หรือมหาวิทยาลัย หรือมาตรฐานวิชาชีพ และทบทวนว่าจุดแข็งของหลักสูตรเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ (Objectives: O กับ Content: C)
- พิจารณาความเหมาะสม ความน่าเชื่อถือของวิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ว่าสามารถแสดงผลการประเมิน YLO/PLO ที่กำหนดได้อย่างเป็นรูปธรรม (Measurement & Evaluation: E)
- พิจารณากระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรว่าครอบคลุมและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด (จุดดำและจุดขาว) (Learning Management: L)

ทั้งนี้ หลักสูตรควรกำหนดกระบวนการวิเคราะห์และสรุปผลตามหลักฐานหรือข้อมูลที่รวบรวมได้ เพื่อนำมาใช้ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรหรือการสอน ตลอดจนการพัฒนาคณาจารย์ หรือการร้องขอทรัพยากร/บุคลากร/งบประมาณ

- **การดำเนินการที่มุ่งเป้าสำคัญของมหาวิทยาลัย**

  การเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียน ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและประกอบอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีงานทำหรือสามารถสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพ หรือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิชาการตีพิมพ์เผยแพร่ที่มีคุณภาพ

ข้อกำหนดเชิงพัฒนา หลักสูตรสามารถพิจารณาดำเนินงานประเด็นอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่ดีขึ้นให้กับคุณภาพหลักสูตรและนักศึกษา เช่น

- การผลักดันให้งานวิจัยเกิดผลกระทบที่ดีต่อสังคมและอุตสาหกรรม
- การสนับสนุนส่งเสริมนักศึกษาให้ได้รับรางวัลหรือได้รับการยอมรับ จนสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตนเอง หลักสูตร หรือมหาวิทยาลัย

การรายงานผลการดำเนินงาน

การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตามที่โครงสร้างหลักสูตรกำหนด

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการประเมิน	ผลการประเมิน
PLO1		
PLO2		
PLO3		
PLOn		

ทราบได้อย่างไรว่าหลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตรงตามความต้องการของตลาดและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาการเชิงลึก

.....

.....

.....

ในการดำเนินงานที่ผ่านมามี**ปัจจัยสำคัญ**ใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายของหลักสูตร และหากผลการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ดี หลักสูตรได้**กำหนดมาตรการหรือแนวทางอย่างไร**ในการรักษาและต่อยอดความสำเร็จนี้ ในทางกลับกัน หากพบว่าผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง มีการกำหนดแนวทางการยกระดับและพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 7 ผลการดำเนินงานสำคัญของหลักสูตร

คำอธิบาย

ผลการดำเนินงานสำคัญของหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตและความสำเร็จในการจัดการศึกษา สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานของหลักสูตรได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ควรที่จะสะท้อนลักษณะบัณฑิตที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร** การแบ่งปันข้อมูลเหล่านี้จะนำไปสู่กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) จะช่วยสร้างวัฒนธรรมแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เข้มแข็งภายในส่วนงานและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแต่ละหลักสูตรจะมีจุดเน้นและเป้าหมายที่แตกต่างกันตามธรรมชาติของศาสตร์และความต้องการของหลักสูตร เช่น หลักสูตรในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มักให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาทักษะปฏิบัติและความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นโดยนักศึกษาและอาจารย์ หลักสูตรในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จะเน้นผลการดำเนินงานด้านทักษะทางคลินิกและจรรยาบรรณวิชาชีพ การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง และความสามารถในการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ และอัตราการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพของบัณฑิต และหลักสูตรในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลการดำเนินงานที่สำคัญมักเกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการแก้ปัญหาในบริบททางสังคม ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน รวมถึงผลงานสร้างสรรค์ทางวิชาการที่สะท้อนถึงการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์นั้น ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ทุกหลักสูตรควรบูรณาการการจัดการความรู้เข้ากับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และการพัฒนานักศึกษาตามแนวทาง CMU Student DNA โดยอาจจัดให้มีการถอดองค์ความรู้จากคณาจารย์ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือหรือแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วทั้งมหาวิทยาลัย

ดังนั้น การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำคัญตามบริบทของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณค่า (Valuable Knowledge Assets) ซึ่งหลักสูตรและส่วนงานสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ในอนาคตจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประโยชน์ของหลักสูตรอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหลักสูตรต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพพร้อมรับมือกับความท้าทายในโลกปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์

หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์ตามที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตร และมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับธรรมชาติของศาสตร์และความต้องการเฉพาะของแต่ละสาขา ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้ (KM) เกี่ยวกับผลการดำเนินงานสำคัญของหลักสูตร ซึ่งอนาคตจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างหลักสูตรต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรอบการพิจารณา

หลักสูตรพิจารณากำหนดผลการดำเนินงานสำคัญ ที่ตรงตามบริบทของหลักสูตร ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานที่สามารถสะท้อนความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตร หรือพัฒนาคุณภาพหลักสูตรหรือ

คุณภาพบัณฑิตได้อย่างชัดเจนและมีอัตลักษณ์ หลักสูตรสามารถกำหนดตัววัดสำคัญไม่ว่าจะเป็นตัววัดประสิทธิภาพ ตัววัดประสิทธิผล ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จของหลักสูตร

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

หลักสูตรพิจารณากำหนดข้อมูลประกอบการพิจารณา ที่สอดคล้องและสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานที่สำคัญของหลักสูตรได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ควรเป็นข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบและเป็นที่ประจักษ์ ข้อมูลที่กำหนดขึ้น ควรสามารถสะท้อนประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลลัพธ์สำคัญของหลักสูตรหรือบัณฑิตได้อย่างแท้จริง เช่น ข้อมูลที่แสดงจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ของหลักสูตร ผลการสอบใบประกอบวิชาชีพ การได้รับการรับรองจากองค์กรระดับชาติหรือนานาชาติ ผลการดำเนินงานด้านความสามารถในการประกอบธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ หรือการบริหารจัดการองค์กร อัตราการได้งานทำในตำแหน่งผู้บริหารหรือการประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของบัณฑิต การได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลประเมินบัณฑิตตาม PLO ผลการทวนสอบกระบวนวิชา ความเสี่ยงในการบริหารจัดการหลักสูตร ความรู้ความสามารถของอาจารย์ในหลักสูตร งบประมาณ ทุนการศึกษา การตลาด เป็นต้น ทั้งนี้สามารถกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งในอนาคตอาจจะสามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้

การรายงานผลการดำเนินงาน

หลักสูตรพิจารณา**รายงานผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานสำคัญที่หลักสูตรกำหนด โดยให้อธิบายนิยามพอสังเขป และรายงานผลการดำเนินงานย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี** ยกเว้น ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดการดำเนินงานสำคัญเพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานขึ้นใหม่ พร้อมทั้งอธิบายถึง**ปัจจัยสำคัญ**ที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายของหลักสูตร และหากผลการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ดี หลักสูตรได้**กำหนดมาตรการหรือแนวทาง**อย่างไรในการรักษาและต่อยอดความสำเร็จนี้ ในทางกลับกัน หากพบว่าผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง มีการกำหนดแนวทางการยกระดับและพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

- ตัวอย่าง -

ผลการดำเนินงาน	ปีการศึกษา2565	ปีการศึกษา2566	ปีการศึกษา2567

.....

.....

.....

ชุดข้อมูลสำคัญ
Key Data Set

ชุดข้อมูลสำคัญ (Key Data Set)

การรวบรวมและวิเคราะห์ชุดข้อมูลสำคัญอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถติดตามคุณภาพการจัดการศึกษา ระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุง และกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การใช้ข้อมูลร่วมกันในหลายมิติในการตัดสินใจและวางแผน จะช่วยให้การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้การออกแบบระบบการเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารจัดการหลักสูตรประสบความสำเร็จ ซึ่งการใช้ข้อมูลจาก Key Data Set ประกอบการพิจารณาผลการดำเนินงานของหลักสูตร จะเป็นการเสริมสร้างทัศนคติการขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานด้วยข้อมูลเป็นหลัก ในการบริหารพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและคุณภาพบัณฑิต (Data-Driven Mindset)

ผลการดำเนินงานสำคัญที่สอดคล้องและเป็นไปตามแนวทาง CMU-QA Curriculum (ฉบับ พ.ศ. 2568) ที่ควรมีการติดตาม และประกอบการทบทวนผลการดำเนินงานของหลักสูตร ประกอบด้วย

ชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดของข้อมูล	แหล่งข้อมูล
การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา	ข้อมูลที่ 1	อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา	ปัจจัยนำเข้า (I)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 2	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 3	อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 4	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง	ผลผลิต (OP)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 5	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย	ผลผลิต (OP)	สำนักทะเบียนฯ
	ข้อมูลที่ 6	ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา	กระบวนการ (P)	สำนักทะเบียนฯ
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร	ข้อมูลที่ 7	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 8	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร	ข้อมูลที่ 9	ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ
	ข้อมูลที่ 10	ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ

ชุดข้อมูล	ข้อมูล	ชื่อข้อมูล	ชนิดของข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	ข้อมูลที่ 11	คุณภาพผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 12	ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต	ผลลัพธ์ (OC)	สำนักพัฒนาฯ
ข้อมูลสนับสนุน (ตัวอย่าง)	ข้อมูลที่ 13	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	กระบวนการ (P)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 14	ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม	ผลผลิต (OP)	ส่วนงาน/หลักสูตร
	ข้อมูลที่ 15	ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา	ผลลัพธ์ (OC)	ส่วนงาน/หลักสูตร

ชุดข้อมูล การรับเข้า การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา

คำอธิบายชุดข้อมูล

จำนวนรับเข้าศึกษาตามแผนที่กำหนดในหลักสูตร จะแสดงประสิทธิภาพของกระบวนการรับนักศึกษา และเป็นข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนากระบวนการรับนักศึกษา วิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของตลาด ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเมื่อนักศึกษาเข้ามาในหลักสูตรแล้ว ควรมีระบบในการพัฒนาความรู้พื้นฐาน การเตรียมความพร้อมทางการเรียนแก่นักศึกษา การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การวางระบบการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งส่งผลให้อัตราการลาออก หรือการพ้นสภาพนักศึกษาน้อยลง โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา รวมไปถึงการจัดการศึกษา ที่จะทำให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีความสุขตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตร และสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเป้าหมายและตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ การศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตั้งแต่การรับเข้าจนสำเร็จการศึกษา จะทำให้สามารถพัฒนากระบวนการของหลักสูตรในภาพใหญ่ ซึ่งจะส่งผลไปสู่การออกแบบวิธีการรับเข้าศึกษา การเตรียมความพร้อม การวางระบบการให้คำปรึกษา และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ 1 อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา
ข้อมูลที่ 2 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
ข้อมูลที่ 3 อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด
ข้อมูลที่ 4 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง
ข้อมูลที่ 5 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย
ข้อมูลที่ 6 ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา

เส้นอ้างอิงในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ค่าแบ่งกลุ่มเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 25 เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 50 และเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 75 ของข้อมูล

นิยามศัพท์

- **จำนวนที่รับเข้าจริงในระดับปริญญาตรี** หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่มีรหัสนักศึกษาและรายงานตัวเข้าศึกษาในหลักสูตร ไม่นับรวมนักศึกษาที่สละสิทธิ์ในรอบรายงานตัว แต่นับรวมนักศึกษาที่โอนย้ายมาจากหลักสูตรอื่น ทั้งนี้ ให้อ้างอิงข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล
- **จำนวนที่รับเข้าจริงในระดับบัณฑิตศึกษา** หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่มีรหัสนักศึกษาและรายงานตัวเข้าศึกษาในหลักสูตร ไม่นับรวมนักศึกษาที่สละสิทธิ์ในรอบรายงานตัว โดยนับรวมจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาในหลักสูตรทั้งภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ทั้งนี้ ให้อ้างอิงข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล

- **การพ้นสถานภาพ**ด้วยสาเหตุตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (จะนับรวมทุกกรณี เช่น นักศึกษาที่มีรหัสนักศึกษาแล้วแต่ไม่ได้เข้าเรียน ขาดการติดต่อ เกรดเฉลี่ยไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด) ซึ่งยกเว้นการเสียชีวิต ทั้งนี้ ให้อ้างอิงข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล ณ วันสิ้นสุดของภาคการศึกษา
- **จำนวนรับเข้าตามแผนที่กำหนดในข้อกำหนดหลักสูตร** คือจำนวนรับที่กำหนดหรือระบุไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรไม่ใช่จำนวนที่ประกาศรับเข้าศึกษา
- **จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาหลักสูตร ในระดับปริญญาตรี** หมายถึง จำนวนนักศึกษาแต่ละรหัสที่เรียนตามระยะเวลาของหลักสูตร (หลักสูตร 4, 4.5, 5 และ 6 ปี ตามที่หลักสูตรกำหนด) และให้นับรวมนักศึกษาที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาไม่เกินรอบระยะเวลาหลักสูตร (เช่น หลักสูตร 4 ปี แต่ใช้ระยะเวลาการศึกษา 3.5 ปี) โดยไม่นับรวมนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในภาคฤดูร้อนสำหรับหลักสูตรทวิภาคในปีการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ให้อ้างอิงข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล ณ วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ
- **จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาหลักสูตร ในระดับบัณฑิตศึกษา** หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่เกินรอบระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด โดยนับเป็นภาคการศึกษา เช่น นักศึกษารหัส 66 สำหรับหลักสูตร 2 ปี หากเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 จะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษา 2/67 หรือหากเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 จะสำเร็จการศึกษาตามรอบในภาคการศึกษา 1/68 ซึ่งต้องผ่านการเห็นชอบให้สำเร็จการศึกษาของคณะกรรมการบริหารและพัฒนาวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ทั้งนี้ ให้อ้างอิงข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล

การคำนวณ

- **ข้อมูลที่ 1 อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผนการศึกษา คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวนที่รับเข้าศึกษาจริง}}{\text{จำนวนรับตามแผนที่กำหนดในข้อกำหนดหลักสูตร}} \times 100$$

- **ข้อมูลที่ 2 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวน นศ.ที่รับเข้าศึกษาจริง – จำนวน นศ.ชั้นปี 1 ที่ลาออกและพ้นสถานภาพสะสมจนสิ้นสุดปีการศึกษา}}{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริง}} \times 100$$

หมายเหตุ จำนวน นศ.ชั้นปี 1 ที่ลาออกและพ้นสถานภาพสะสมจนสิ้นสุดปีการศึกษา ไม่นับรวมภาคฤดูร้อนสำหรับหลักสูตรทวิภาค

- **ข้อมูลที่ 3 อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริงในแต่ละรหัส – จำนวน นศ. ทุกชั้นปีที่ลาออกและพ้นสถานภาพสะสมจนถึงสิ้นปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริงในแต่ละรหัส}} \times 100$$

- **ข้อมูลที่ 4 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับรับเข้าจริง คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวน นศ. ที่สำเร็จการศึกษาไม่เกินระยะเวลาหลักสูตร}}{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริง}} \times 100$$

- **ข้อมูลที่ 5 อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับนักศึกษาที่ยังคงอยู่ในชั้นปีสุดท้าย คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวน นศ. ที่สำเร็จการศึกษาไม่เกินระยะเวลาหลักสูตร}}{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริง – จำนวน นศ. ที่ลาออกและพ้นสถานภาพสะสมจนถึงสิ้นปีการศึกษาตามระยะเวลาหลักสูตร}} \times 100$$

- **ข้อมูลที่ 6 ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา คำนวณจาก**

1) ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา (ภาคการศึกษา)

$$\frac{\text{ผลรวมจำนวนภาคการศึกษาของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในรหัสนั้น}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในรหัสนั้น}}$$

2) คำนวณค่าเฉลี่ยระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาหน่วยภาคการศึกษาเทียบเป็นหน่วยปี

$$\frac{\text{ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา (ภาคการศึกษา)}}{2}$$

หมายเหตุ

1. **ผลรวมจำนวนภาคการศึกษาของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา** หากนักศึกษาใช้ระยะเวลาสำเร็จการศึกษาเวลาเกินรอบระยะเวลาของหลักสูตร ให้คำนวณผลรวมเพิ่มทุกภาคการศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติสำเร็จการศึกษา
2. **จำนวนภาคการศึกษาตามระยะเวลาหลักสูตร** กำหนดให้ 1 ปีการศึกษา **แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ** ทั้งนี้ หลักสูตรใดถูกกำหนดให้มีภาคการศึกษาพิเศษ/ภาคฤดูร้อนในข้อกำหนดหลักสูตร ให้นับเพิ่มไปอีก 1 ภาคการศึกษา เช่น

   หลักสูตร 2 ปี คิดเป็น 4 ภาคการศึกษา
   หลักสูตร 3 ปี คิดเป็น 6 ภาคการศึกษา
   หลักสูตร 4 ปี คิดเป็น 8 ภาคการศึกษา
   หลักสูตร 4.5 ปี คิดเป็น 9 ภาคการศึกษา
   หลักสูตร 5 ปี คิดเป็น 10 ภาคการศึกษา
   หลักสูตร 6 ปี คิดเป็น 12 ภาคการศึกษา เป็นต้น

การรายงานผลการดำเนินงาน

แผน..... หลักสูตร .....ปี จำนวน..... ภาคการศึกษา

รหัส นักศึกษา	จำนวนรับเข้าตามแผนที่กำหนดในข้อกำหนดหลักสูตร (1)	จำนวนรับเข้าศึกษาจริง (2)	จำนวนที่ลาออกและพ้นสภาพ						จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา		
			ชั้นปีที่ 1 (3)	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่.....	ชั้นปีอื่นๆ ที่ใช้เวลาในการเรียนเกินกว่าหลักสูตรกำหนด	รวม (4)	น้อยกว่าระยะเวลาหลักสูตร (5)	ตามระยะเวลาของหลักสูตร (6)	เกินระยะเวลาของหลักสูตร
รหัส.....											
รหัส.....											
รหัส.....											

รหัส นักศึกษา	อัตราการรับเข้าศึกษาตามแผน $\frac{(2)}{(1)} \times 100$ ข้อมูลที่ 1	อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 $\frac{(2)-(3)}{(2)} \times 100$ ข้อมูลที่ 2	อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาทั้งหมด $\frac{(2)-(4)}{(2)} \times 100$ ข้อมูลที่ 3	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบรับจริง $\frac{(5)+(6)}{(2)} \times 100$ ข้อมูลที่ 4	อัตราการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบคงอยู่ $\frac{(5)+(6)}{(2)-(4)} \times 100$ ข้อมูลที่ 5	ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา (ปี) ข้อมูลที่ 6
รหัส.....						
รหัส.....						
รหัส.....						

หมายเหตุ 1) กรณีหลักสูตรมีมากกว่า 1 แผนการศึกษาให้รายงานจำแนกตามแผนการศึกษาที่ระบุในไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

2) กรณีหลักสูตรมีนักศึกษาโอนย้ายให้รายงานแยกตารางเช่นเดียวกับกรณีหลายแผนการศึกษา

ชุดข้อมูล การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

คำอธิบายชุดข้อมูล

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรคาดหวัง เช่น สาระในหลักสูตร กระบวนวิชา อาจารย์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาสาระในหลักสูตร ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ ตลอดจนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา การให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และอื่น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินปัจจัยดังกล่าว โดยการประเมินจากนักศึกษาในหลักสูตร ซึ่งจะเป็นผลลัพธ์สำคัญของการจัดการเรียนการสอน นำไปสู่การพัฒนาให้เหมาะสม และส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ 7 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร

ข้อมูลที่ 8 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา

เส้นอ้างอิงในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ค่าแบ่งกลุ่มเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 25 เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 50 และเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 75 ของข้อมูล

การรายงานผลการดำเนินงาน

- **ข้อมูลที่ 7 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร** (พิจารณาผลการประเมินกระบวนวิชาที่เปิดสอนตามโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้ข้อมูลจากระบบประเมินกระบวนวิชาออนไลน์ในระบบ CMU-MIS)

7.1 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในหลักสูตร

ปีการศึกษา	จำนวนกระบวนวิชาที่ได้รับการประเมิน	ร้อยละนักศึกษาเข้าประเมินเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินกระบวนวิชาในภาพรวมของหลักสูตร (คะแนนเต็ม 5)
2565			
2566			
2567			

7.2 กระบวนวิชาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง-พอใช้

ผลการดำเนินงาน	ปีการศึกษา 2565			ปีการศึกษา 2566			ปีการศึกษา 2567		
	ภาค 1	ภาค 2	รวม	ภาค 1	ภาค 2	รวม	ภาค 1	ภาค 2	รวม
จำนวนกระบวนวิชาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง-พอใช้									

- **ข้อมูลที่ 8 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา**
  หลักสูตรพิจารณากำหนดประเด็นการประเมินที่ครอบคลุมการสนับสนุนนักศึกษาในทุกมิติ หรือสะท้อนผลการดำเนินงานที่เหมาะสมตามบริบทของหลักสูตร เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา การให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การสนับสนุนด้านการเงิน เป็นต้น

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการสนับสนุนและดูแลนักศึกษา ปีการศึกษา 2567

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย

ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2566	2567
ค่าเฉลี่ย					
ร้อยละของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม					

ชุดข้อมูล ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตร

คำอธิบาย

ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของหลักสูตรสามารถประเมินออกเป็นหลายมุมมองที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตและคุณภาพของหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นมุมมองของนักศึกษา มุมมองของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งสามารถสะท้อนผลในแต่ละมุมมองผ่านผลการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา อัตราการได้งานของบัณฑิตหลังจากจบการศึกษา คุณภาพผลงานวิชาการของบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษา และผลประเมินคุณภาพบัณฑิตจากมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต

ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา จะช่วยสะท้อนถึงความพึงพอใจในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมของหลักสูตรกับความต้องการในตลาดแรงงาน การสนับสนุนจากอาจารย์ และความพร้อมของสถาบันในการเตรียมบัณฑิตเข้าสู่การทำงาน

ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีหลังจากสำเร็จการศึกษา การมีงานทำในระยะเวลาที่รวดเร็วหลังจากจบการศึกษา เป็นสัญญาณที่ดีของความสำเร็จของหลักสูตรการศึกษา เพราะสะท้อนถึงการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตมีทักษะและความรู้ที่ตลาดแรงงานต้องการ หากบัณฑิตมีอัตราการได้งานสูง แสดงว่า สถาบันการศึกษาได้เตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตได้เป็นอย่างดี

คุณภาพผลงานวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา นั้น ถือเป็นการวัดความสามารถของบัณฑิตในด้านการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การศึกษาในระดับปริญญาโทและเอกเป็นการศึกษาที่จะต้องมีการค้นคว้า คิดอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการวิจัย เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่หรือสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ ประกอบกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย จำนวนและคุณภาพของผลงานวิจัยของผู้เรียนจึงเป็นส่วนสำคัญที่สามารถสะท้อนศักยภาพในการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยได้ในอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การผลิตผลงานวิจัยของผู้เรียนควรอยู่ในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร ตัวบ่งชี้นี้จะเป็นการสะท้อนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรถึงกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยในช่วงระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนจนผู้เรียนสำเร็จการศึกษา

ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต เป็นอีกหนึ่งแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรการศึกษา โดยจะสะท้อนถึงความสามารถของบัณฑิตในการทำงานจริง เช่น ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และทักษะในการสื่อสาร การรับฟังและการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการทำงานในยุคปัจจุบัน การรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิตสามารถช่วยให้สถาบันการศึกษาทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของการเตรียมตัวให้กับบัณฑิตพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ 9	ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา
ข้อมูลที่ 10	ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี
ข้อมูลที่ 11	คุณภาพผลงานวิชาการหรือผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ข้อมูลที่ 12	ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต

เส้นอ้างอิงในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ค่าแบ่งกลุ่มเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 25 เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 50 และเปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) ที่ 75 ของข้อมูล

การรายงานผลการดำเนินงาน

- **ข้อมูลที่ 9 ผลประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา** (สามารถใช้ข้อมูลการสำรวจความพึงพอใจต่อหลักสูตรจากรายงานการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต หรือคณะดำเนินการสำรวจเอง)

ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2566	2567
ค่าเฉลี่ย					
ร้อยละของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม					

- **ข้อมูลที่ 10 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี** คำนวณจาก

$$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

หมายเหตุ

1. การมีงานทำ หมายถึง การทำงานสุจริตทุกประเภท ซึ่งนับรวมอาชีพอิสระ ที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้
2. อาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ โดยไม่ต้องมีนายจ้างประจำ หรือสังกัดองค์กรใดโดยตรง
3. ตัวหารไม่นับรวมบัณฑิตที่ศึกษาต่อ เกณฑ์ทหาร อุปสมบท
4. จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
5. กรณีมีการสำรวจเพิ่มเติมโดยหลักสูตรหรือส่วนงาน สามารถเลือกใช้ข้อมูลจากการสำรวจเพิ่มได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งผลการสำรวจดังกล่าวมายังสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย

ผลการดำเนินงาน	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567
จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม					
จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา					
ร้อยละบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม					

ผลการดำเนินงาน	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567
จำนวนบัณฑิตที่ทำงานแล้ว					
จำนวนบัณฑิตที่ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ					
จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ					
จำนวนบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ					
จำนวนบัณฑิตเกณฑ์ทหาร อุปสมบท					
จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ประสงค์ทำงาน					
ร้อยละการได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ					

- **ข้อมูลที่ 11 คุณภาพผลงานวิชาการหรือผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา**

กำหนดให้ค่าน้ำหนักคุณภาพผลงานทางวิชาการหรือผลงานสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพผลงาน	ค่าน้ำหนัก
ผลงานทางวิชาการ	
บทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง	0.2
บทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings)	0.3
บทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (Proceedings)	0.4
ผลงานที่ได้รับการจดอนุสิทธิบัตร	0.4
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2	0.5
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1	0.6
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS/ISI ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q4	0.7
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS/ISI ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q3	0.8
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS/ISI ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q2	0.9
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS/ISI ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1	1.0

ระดับคุณภาพผลงาน	ค่าน้ำหนัก
ผลงานทางวิชาการ	
ผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป	1.0
นวัตกรรมที่ได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป	1.0
ผลงานสร้างสรรค์ ***ผลงานสร้างสรรค์ทุกชิ้นต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่มีองค์ประกอบไม่น้อยกว่า 3 คน โดยมีบุคคลภายนอกสถาบันร่วมพิจารณาด้วย	
งานสร้างสรรค์ที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ online	0.2
งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบัน	0.4
งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ	0.6
งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ	0.8
งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน/นานาชาติ	1.0
ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป	1.0

ร้อยละผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่หรือผลงานสร้างสรรค์<u>ทั้งหมด</u>ต่อผู้สำเร็จการศึกษา คำนวณจาก

$$\frac{\text{ค่าผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่หรือผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกทั้งหมดในปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกทั้งหมดในปีการศึกษานั้น}} \times 100$$

หมายเหตุ

1. ร้อยละผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่และผลงานสร้างสรรค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอก รายงานตาม<u>ปีการศึกษา</u> โดยให้รายงาน**ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่และผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด**ของผู้สำเร็จการศึกษาคนนั้น ๆ **ทั้งที่เกิดจากการเรียนการสอนและการวิจัยในหลักสูตรและผลงานตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา**
2. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกทั้งหมด รายงานข้อมูลตาม<u>ปีการศึกษา</u> (รายงานนักศึกษาทุกรหัสที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น ๆ ทั้งจบก่อนรอบระยะเวลา ตามรอบระยะเวลา และหลังรอบระยะเวลาของหลักสูตร)
3. ในกรณีที่ผลงานเกิดจากการร่วมมือระหว่างหลายหลักสูตรสามารถรายงานได้ในทุกหลักสูตร
4. ในกรณีที่หลักสูตรมีมากกว่า 1 แผนการศึกษาให้รายงานผลการดำเนินงานแยกตามแผน

ปีการศึกษา	ค่าน้ำหนัก	2565			2566			2567		
		แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...
ผลงานทางวิชาการ										
จำนวนบทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง	0.2									
จำนวนบทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings)	0.3									
จำนวนบทความฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (Proceedings)	0.4									
จำนวนผลงานที่ได้รับการจดอนุสิทธิบัตร	0.4									
จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2	0.5									
จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1	0.6									
จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS/ISI ที่มี Journal quartile score										
• ที่ระดับ Q4	0.7									
• ที่ระดับ Q3	0.8									
• ที่ระดับ Q2	0.9									
• ที่ระดับ Q1	1.0									
ผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป	1.0									

ปีการศึกษา	ค่าน้ำหนัก	2565			2566			2567		
		แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...	แผน ...
นวัตกรรมที่ได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป	1.0									
ผลงานสร้างสรรค์										
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ online	0.2									
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบัน	0.4									
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ	0.6									
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ	0.8									
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน/นานาชาติ	1.0									
ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการประเมิน Readiness level (TRL/PRL/SRL) ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป	1.0									
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา										
ค่าผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่หรือผลงานสร้างสรรค์ทั้งหมด										
ร้อยละผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่หรือผลงานสร้างสรรค์ทั้งหมดต่อผู้สำเร็จการศึกษา										

- **ข้อมูลที่ 12 ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต**

ผลการดำเนินงาน	ปี การศึกษา 2563	ปี การศึกษา 2564	ปี การศึกษา 2565	ปี การศึกษา 2566	ปี การศึกษา 2567
จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน					
จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา					
ร้อยละบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินรวมของหลักสูตร					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินภาพรวมมหาวิทยาลัย					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินรวมของหลักสูตร ตาม PLOs ที่กำหนด (ถ้ามี)					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					
ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้าน.....					

ชุดข้อมูล สนับสนุน (ตัวอย่าง)

คำอธิบาย

ข้อมูลชุดนี้ เป็นข้อมูลทางเลือกที่ออกแบบขึ้นสำหรับเป็นตัววัดสนับสนุนเพิ่มเติมให้หลักสูตรเลือกใช้ เพื่อให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรได้อย่างครอบคลุมและตรงตามบริบทที่แท้จริง โดยตัววัดนี้มุ่งเน้นให้สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลในมุมที่หลากหลายเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม และร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ 13 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

ข้อมูลที่ 14 ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม

ข้อมูลที่ 15 ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา

การรายงานผลการดำเนินงาน

- **ข้อมูลที่ 13 อัตราคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา คำนวณจาก**

$$\frac{\text{จำนวน นศ.ที่รับเข้าศึกษาจริง} - \text{จำนวน นศ.ชั้นปี 2 ที่ลาออกและพ้นสภาพสะสมจนสิ้นสุดปีการศึกษา}}{\text{จำนวน นศ. ที่รับเข้าศึกษาจริง}} \times 100$$

หมายเหตุ

1) ตัววัดนี้ได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมโดยเฉพาะสำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาต้องเลือกสาขาวิชาหลักหรือสาขาวิชาเฉพาะทางตั้งแต่กระบวนการรับเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1
2) **จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าจริง** หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าจริงในสาขาวิชา
3) จำนวนนักศึกษาชั้นปี 2 ที่ลาออกและพ้นสภาพสะสมจนสิ้นสุดปีการศึกษา ไม่นับรวมภาคฤดูร้อนสำหรับหลักสูตรทวิภาค

ปีการศึกษา	จำนวนรับเข้าจริง	จำนวน นศ.ชั้นปี 2 ที่ลาออกและพ้นสภาพสะสมจนสิ้นสุดปีการศึกษา	อัตราการคงอยู่
2565			
2566			
2567			

- **ข้อมูลที่ 14 ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวม** คำนวณจาก

1) ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นรายกระบวนวิชา

ผลรวมค่าลำดับขั้นกระบวนวิชาของนักศึกษาทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชานั้น
จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 โดยรวมตามหลักสูตร

(ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นกระบวนวิชาที่ 1 x หน่วยกิตวิชาที่ 1) + (ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นกระบวนวิชาที่ 2 x หน่วยกิตวิชาที่ 2) + (ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นกระบวนวิชาที่ n x หน่วยกิตวิชาที่ n)
ผลรวมหน่วยกิตของกระบวนวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด

หมายเหตุ

1. **วิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1** หมายถึง กระบวนวิชาที่พัฒนาขึ้นเฉพาะสำหรับนักศึกษาที่สังกัดในหลักสูตรนั้น ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้แล้วในโครงสร้างหลักสูตรสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้ หากหลักสูตรใดไม่มีการกำหนดวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้หลักสูตรพิจารณาเลือกกระบวนวิชาทั่วไปที่ต้องเรียนในชั้นปีที่ 1 ที่มีความจำเพาะและสัมพันธ์กับคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้ามาในหลักสูตร เช่น กระบวนวิชาชีววิทยาทั่วไปสัมพันธ์กับคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้ามาในหลักสูตรเกษตรศาสตร์ เป็นต้น
2. **ผลรวมค่าลำดับขั้นวิชา** หมายถึง ผลรวมค่าลำดับวิชาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคนที่ลงเรียนกระบวนวิชานั้น โดยกำหนดให้

อักษรลำดับขั้น A	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 4.00
อักษรลำดับขั้น B+	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 3.50
อักษรลำดับขั้น B	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 3.00
อักษรลำดับขั้น C+	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 2.50
อักษรลำดับขั้น C	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 2.00
อักษรลำดับขั้น D+	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 1.50
อักษรลำดับขั้น D	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 1.00
อักษรลำดับขั้น F	มีค่าลำดับขั้นเท่ากับ 0.00

ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรที่ไม่มีกระบวนวิชาที่มีค่าลำดับขั้นในชั้นปีที่ 1 แต่เป็นการประเมินให้ลำดับอักษรขั้น S หรือ U ให้รายงานร้อยละของผู้ที่ได้ลำดับอักษรขั้น S เทียบกับจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชานั้นแทน

ปีการศึกษา	ค่าเฉลี่ยลำดับขั้นวิชาเฉพาะ/เอก/แกนสำหรับชั้นปีที่ 1 (คะแนนเต็ม 4)
2565	
2566	
2567	

- **ข้อมูลที่ 15 ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา** คำนวณจาก

$$\frac{\text{ผลรวมจำนวนผลงานวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ในปีการศึกษานั้น}}{\text{ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ทั้งหมดที่ปรากฏในทุกฐานข้อมูลในปีการศึกษานั้น}} \times 100$$

หมายเหตุ

1. ผลรวมจำนวนผลงานวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ให้รายงานตามปีการศึกษา โดยให้รายงาน**ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ที่เกิดขึ้นทั้งหมด**ของผู้สำเร็จการศึกษาคนนั้น ๆ **ทั้งที่เกิดจากการเรียนการสอนและการวิจัยในหลักสูตรและผลงานตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา**
2. ในกรณีที่ผลงานเกิดจากการร่วมมือระหว่างหลายหลักสูตรสามารถรายงานได้ในทุกหลักสูตร
3. ในกรณีที่หลักสูตรมีมากกว่า 1 แผนการศึกษาให้รายงานผลการดำเนินงานแยกตามแผน

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	ผลรวมจำนวนผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในฐานข้อมูล SCOPUS ระดับ Q1 และ Q2	ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ทั้งหมดที่ปรากฏในทุกฐานข้อมูล	ร้อยละผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล SCOPUS ที่มี Journal quartile score ที่ระดับ Q1 และ Q2 ของผู้สำเร็จการศึกษา
2565				
2566				
2567				

ภาคผนวก

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

รศ.ดร.สมเกียรติ อินทสิงห์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ผศ.ดร.สุนีย์ เงินยวง สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
ผศ.ดร.น้ำผึ้ง อินทะเนตร สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทวนสอบ (Verification) คืออะไร

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการหาหลักฐาน เพื่อยืนยันหรือสนับสนุนว่า นักศึกษาทุกคนมีผลสัมฤทธิ์การศึกษาตรงตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เป็นอย่างน้อย

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องดำเนินการให้มีการทวนสอบในทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าจะได้รับการจัดการศึกษาที่ดีและมีมาตรฐาน (Oliva & Gordon II, 2013; Ornstein & Hunkins, 2018) ซึ่งต้องเริ่มจากหน่วยเล็กที่สุดนั่นคือ ระดับกระบวนวิชา (Course) และ นำไปสู่ระดับโปรแกรม (Program) ของหลักสูตร

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจจะดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีความร่วมมือทางการศึกษาได้ แต่จะมีกระบวนการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการจัดการและความมีประสิทธิภาพของ การดำเนินงานร่วมกัน อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

การทวนสอบมีกี่ระดับ

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้โดยทั่วไปจะดำเนินอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับกระบวนวิชาและระดับหลักสูตร

การทวนสอบสำคัญอย่างไร

ความสำคัญของการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ เป็นดังนี้

1. การทวนสอบระดับกระบวนวิชา

1.1 ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้ตรวจสอบการกำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาว่า สอดคล้องหรือเป็นไปตามธรรมชาติของวิชาหรือไม่ และที่สำคัญสอดคล้องกับการกระจายความรับผิดชอบในหลักสูตร (Curriculum Mapping) ตามความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ) และความรับผิดชอบรอง (จุดขาว) ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

1.2 ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้พิจารณาเกี่ยวกับองค์ความรู้ในเนื้อหาสาระ ทักษะการปฏิบัติ/ปฏิบัติการ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมว่าครอบคลุม มีความถูกต้อง ทันสมัย และเหมาะสังคมในยุคปัจจุบัน และ อนาคตอยู่หรือไม่ ส่วนใดยากหรือง่ายเกินไป รวมทั้งเนื้อหาสาระที่จัดไว้ช่วยพัฒนานักศึกษาให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาที่กำหนดไว้ด้วยหรือไม่

1.3 ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้ทบทวนการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อ หรือแต่ละชั่วโมงว่าเหมาะสมตามเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับผู้เรียน Gen Z ในปัจจุบันหรือไม่ กิจกรรมใดประสบความสำเร็จมากหรือสำเร็จน้อยหัวข้อใดใช้เวลามากกว่าปกติ การมีกิจกรรมอื่นๆ แทรกระหว่างภาคการศึกษา และการแก้ปัญหา รวมทั้งตรวจสอบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนนั้นช่วยพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาและผลการเรียนรู้ทั้งความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ)

และความรับผิดชอบรอง (จุดขาว) ตลอดจนควรมีการปรับปรุงหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ และจะเลือกใช้สื่อดิจิทัลที่น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้นักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

1.4 ช่วยสะท้อนให้อาจารย์ผู้สอนได้ทบทวนการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาและผลการเรียนรู้ในความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ) หรือไม่อย่างไร อาจารย์ผู้สอนใช้เครื่องมือในการวัดผลเหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้หรือไม่ อาทิ ข้อสอบ แบบประเมิน การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แบบสังเกตพฤติกรรม รูบริก (Rubrics) การให้คะแนน เป็นต้น กำหนดสัดส่วนการให้คะแนนเหมาะสมตามธรรมชาติวิชาเพียงใด และมีประเด็นที่ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น อย่างไรบ้าง

2. การทวนสอบระดับหลักสูตร

1.1 ช่วยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้มองเห็นภาพรวมของประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร ทั้งผลการเรียน (เกรด) ในแต่ละกระบวนวิชาและผลการประเมินการสอนของอาจารย์ในแต่ละกระบวนวิชาเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของเนื้อหาสาระ การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งอาจนำไปสู่การปรับการกระจายความรับผิดชอบในหลักสูตร (Curriculum Mapping) ตามความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ) และความรับผิดชอบรอง (จุดขาว) ใหม่ในหลักสูตร

1.2 ช่วยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่าน มาของหลักสูตร ตั้งแต่กระบวนการออกแบบและพัฒนาเนื้อหาสาระในหลักสูตรที่เกี่ยวพันทั้งปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สมรรถนะทั่วไปและเฉพาะสาขาของหลักสูตร การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิต (Program Learning Outcome: PLO) จุดเด่นของหลักสูตร กระบวนวิชาต่างๆ กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extracurricular activity) ฯลฯ ว่าสอดคล้องกันและบรรลุตามเจตนารมณ์ที่ตั้งใจไว้ตั้งแรกหรือไม่ มากน้อย เพียงใด และควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงอย่างไร และที่สำคัญการดำเนินงานที่ผ่านมานั้นสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ของคณะและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากน้อยเพียงใด

1.3 ช่วยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้แนวคิด มุมมองใหม่ และผลสะท้อนในทุกมิติเพื่อเป็นสารสนเทศนำมาสู่การปรับปรุงหลักสูตรในทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะความถูกต้องของการกำหนดเนื้อหาและทักษะการปฏิบัติต่างๆ ตามธรรมชาติของศาสตร์ ความทันสมัยของเนื้อหาสาระที่เหมาะกับสังคมยุคดิจิทัล โอกาสที่นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะนำเอาองค์ความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรมที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตรไปใช้จริงในโลกแห่งการทำงาน และที่สำคัญควรสะท้อนอัตลักษณ์ของความเป็นบัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้วย

1.4 ช่วยให้กำลังใจแก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรว่าผลลัพธ์ของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาไปเป็นบัณฑิตนั้น มีภาวะการมีงานทำอยู่ระดับที่น่าพอใจ มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเหมาะสมและสอดคล้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้และ/หรือสภาวิชาชีพ เป็นบัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีคุณธรรมและคุณภาพ มีทักษะการเป็นพลเมืองโลก (อุษณีย์ คำประกอบ, 2562; อัจฉราพร ศรีภูษณาพรรณ, 2562) มุ่งมั่นในการฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ สามารถครองตน ครองตน และครองงาน รวมทั้งมีมโนสำนึกที่ดีต่อสังคม เมื่อจบการศึกษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด

คณะกรรมการทวนสอบประกอบด้วยใครบ้าง

คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้สามารถแบ่งได้ตามระดับการทวนสอบ คือคณะกรรมการทวนสอบระดับกระบวนวิชาและคณะกรรมการทวนสอบระดับหลักสูตร องค์ประกอบ แสดงได้ดังตาราง

คณะกรรมการทวนสอบระดับกระบวนวิชา	คณะกรรมการทวนสอบระดับหลักสูตร
1. ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 2. หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสาขา 3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร 4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 5. อาจารย์ประจำหลักสูตร 6. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้น 7. ผู้ใช้บัณฑิต ฯลฯ	1. ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 2. หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสาขา 3. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้น 4. ผู้ใช้บัณฑิต 5. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 6. ผู้ให้ทุน/สนับสนุนการศึกษา (ถ้ามี) 7. ผู้แทนสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) ฯลฯ
ผู้ให้ข้อมูล	**ผู้ให้ข้อมูล**
1. อาจารย์ผู้สอน 2. นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้น 3. ฝ่ายสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ	1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 2. อาจารย์ประจำหลักสูตร 3. นักศึกษาในสังกัดหลักสูตรนั้น 4. บัณฑิต 5. ผู้ใช้บัณฑิต 6. ผู้บริหาร 7. ฝ่ายสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง 8. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ปกครอง ฯลฯ

การทวนสอบทำอย่างไร

การทวนสอบทั้ง 2 ระดับ คณะกรรมการทวนสอบสามารถดำเนินการได้ดังนี้ (นาตยา ปิลันธนานนท์, 2560; ฤตินันท์ สมุทร์ทัย, วีณา วโรตมะวิชญ และเสาวนิตย์ เจริญชัย, 2560)

1. การทวนสอบระดับกระบวนวิชา

การทวนสอบระดับกระบวนวิชาเป็นการดำเนินการเพื่อหาหลักฐานเพื่อยืนยันว่า อาจารย์ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามที่ได้กำหนดความรับผิดชอบไว้ใน มคอ.3 (จุดดำและจุดขาว)

1.1 กลยุทธ์การทวนสอบระดับกระบวนวิชา

คณะกรรมการทวนสอบ สามารถดำเนินการได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- สุ่มประเมินรายละเอียดของกระบวนวิชาว่า ผลการเรียนรู้ที่กำหนด สอดคล้องกับความรับผิดชอบในหลักสูตรหรือไม่
- สุ่มประเมินข้อสอบของกระบวนวิชาว่า ครอบคลุมผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของกระบวนวิชาหรือไม่
- พิจารณาความเหมาะสมของวิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินที่สอดคล้องกับที่กำหนดในรายละเอียดของกระบวนวิชา
- พิจารณาความเหมาะสมของการตรวจให้คะแนนจากกระดาษคำตอบของนักศึกษา แบบฟอร์มการให้คะแนน ที่มาของเกรด และกระบวนการตัดเกรด
- ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา (คะแนน/เกรด) กับข้อสอบ

- พิจารณาความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา
- ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของการให้คะแนนกับข้อสอบในกระดาษคำตอบ
- เปรียบเทียบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบเดียวกันในเนื้อหาสาระนั้น โดยอาจารย์ผู้สอนกับผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในหรือภายนอกสถาบัน
- พิจารณาความเหมาะสมของการมอบหมายและประเมินรายงาน โครงงานและอื่นๆ ที่ให้ผู้เรียนทำ
- ตรวจสอบผลการสอบ ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา (คะแนน/เกรด) กับจำนวนและลักษณะของผู้รับบริการ
- ตรวจสอบแผนการปฏิบัติงานในโครงการประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษาและรายงานกรณีศึกษาในวิชาภาคปฏิบัติที่นักศึกษาทำ เพื่อขอรับการประเมิน
- ตรวจแบบฟอร์มการให้คะแนนการปฏิบัติงาน (Performance Evaluation)
- การให้คะแนนพฤติกรรมของนักศึกษา
- ดูรายงานและหลักฐานการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา
- ตรวจสอบการประเมินด้วยวิธีอื่นที่กำหนดในรายละเอียดวิชา
- ตรวจสอบการอุทธรณ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา (ถ้ามี)

การทวนสอบจากการประเมินของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- พิจารณาจากผลการประเมินการสอนของนักศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิผลของ กระบวนวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่ได้รับ
- พิจารณาข้อเสนอแนะของนักศึกษา เพื่อปรับปรุงกระบวนวิชา
- สัมภาษณ์ตัวแทนนักศึกษา
- การสังเกตพฤติกรรมและการโต้ตอบของนักศึกษา การสะท้อนคิด (Reflective journal) นักศึกษา

1.2 วิธีการทวนสอบระดับกระบวนวิชา

- การตรวจสอบ
- การประเมิน
- การสอบถาม
- การสัมภาษณ์
- การสังเกต
- การสำรวจ

2. การทวนสอบระดับหลักสูตร

การทวนสอบระดับหลักสูตร เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อหาหลักฐานเพื่อยืนยัน พิสูจน์ สนับสนุน การดำเนินงานที่ผ่านมาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้มีส่วนรับผิดชอบในหลักสูตรว่าได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ เพื่อนำไปสู่การประเมิน ปรับปรุง และยกระดับการดำเนินงานของหลักสูตรและประกันคุณภาพหลักสูตร

2.1 กลยุทธ์การทวนสอบระดับหลักสูตร

คณะกรรมการทวนสอบระดับหลักสูตร สามารถดำเนินการได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้านตามมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา และ/หรือข้อกำหนดหลักสูตร
- ประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยประเมินจาก
  - แหล่งฝึกงาน สถานประกอบการที่ไปสหกิจศึกษา แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
  - ผู้ใช้บัณฑิต
  - บัณฑิตใหม่
  - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ดูจากผลงาน รางวัล กิจกรรมของนักศึกษา ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น
  - จำนวนโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาเองและวางขาย
  - จำนวนสิทธิบัตร
  - จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ
  - จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติ
  - จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- พิจารณาผลการสอบประมวลผลการเรียนรู้โดยรวมก่อนจบการศึกษา (Exit Examination)
- การเทียบเคียงผลการทดสอบการเรียนรู้ของนักศึกษาเรากับนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น โดยใช้ข้อสอบกลางของเครือข่ายสถาบันหรือของสมาคมวิชาชีพ
- พิจารณาผลการสอบจากการแลกเปลี่ยนข้อสอบในเนื้อหาสาระที่สำคัญระหว่างหลักสูตรเดียวกันในต่างมหาวิทยาลัยหรือการใช้ข้อสอบกลางของเครือข่ายสถาบันการศึกษาสาขาวิชาเดียวกันแล้วเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสถาบัน
- พิจารณาภาวะการได้งานทำของบัณฑิต
- ดูจากความคิดเห็นที่มีต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ
- ประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพในส่วนของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งกำหนดในหลักสูตร รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น
- พิจารณาจากการประเมินตำแหน่ง และ/หรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต
- การสอบถามผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ และ/หรือการส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ
- การประเมินจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถามหรือสอบถามระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญา ที่สูงขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีความร่วมมือทางด้านการศึกษาด้วยกัน

- ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียนและคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.2 วิธีการทวนสอบระดับหลักสูตร

- การสำรวจ
- การสังเกต
- การสอบถาม
- การสัมภาษณ์
- การประชุม
- การตรวจสอบ
- การประเมิน

เงื่อนไขความสำเร็จของการทวนสอบคืออะไร

การทวนสอบมีเงื่อนไขความสำเร็จ คือ

1. ความสะดวกในการดำเนินการ ต้องง่ายและไม่ซับซ้อน ไม่เน้นปริมาณเอกสาร (Small is beautiful) แต่ตอบคำถามที่สำคัญได้อย่างพอเพียง
2. ความเข้าใจที่ตรงกันและสื่อสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
3. การไม่เพิ่มภาระงานให้กับผู้สอนและผู้ประสานงาน บูรณาการเข้ากับการทำงานปกติ
4. การสนับสนุนจากผู้บริหารและฝ่ายสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ การดำเนินการ และสิ่งสนับสนุน
5. เน้นบรรยากาศการทวนสอบแบบกัลยาณมิตร ให้ข้อมูลเชิงบวกและเชิงพัฒนา ห้ามเน้นการจับผิด หรือ วิจารณ์เชิงลบมากจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหมดกำลังใจในการสอนและทำงาน
6. การสร้างทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการทวนสอบให้กับคณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น อาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลยังสามารถทำแบบสรุปการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน กระบวนวิชาให้กับคณะกรรมการทวนสอบระดับกระบวนวิชาเพื่อให้สะดวกต่อการทวนสอบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น (ซึ่งต้องกรอกใน มคอ.5 ตามระบบ CMU MIS) ดังตัวอย่างกระบวนวิชา 088801 พลวัต กระบวนการทางหลักสูตร การสอน และการเรียนรู้ ที่ผู้เขียนได้ใช้ในการทวนสอบเมื่อครั้งที่ผ่านมา ดังนี้

มีตัวอย่างที่เป็นแนวทางในการทวนสอบหรือไม่

ในที่นี้ผู้เขียนขอนำเสนอตัวอย่างรูปแบบการทวนสอบระดับกระบวนวิชาที่มีชื่อว่า “โมเดล 4 ประสาน การทวนสอบระดับกระบวนวิชา” ซึ่งผู้เขียนได้ริเริ่มคิดค้นขึ้นเพื่อดำเนินการทวนสอบในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยอาศัยพื้นฐานความคิดมาจากทฤษฎีหลักสูตรของ Tyler (1949)

โมเดล 4 ประสานการทวนสอบ ระดับกระบวนวิชา เป็นการพิจารณาถึงความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน ของการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรในองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ของกระบวนวิชา (Objective: O)
2. เนื้อหาสาระ (Content: C)
3. การจัดการเรียนรู้ (Learning management: L)
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Measurement & Evaluation: E)

แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดล 4 ประสานการทวนสอบ ระดับกระบวนวิชา
ที่มา: สมเกียรติ อินทสิงห์, สุนีย์ เงินยวง และน้ำผึ้ง อินทะเนตร (2562)

ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนว่าสอดคล้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของ สกอ. อย่างน้อย 5 ด้าน และมาตรฐานการศึกษาชาติด้านผลลัพธ์ผู้เรียนในภาพรวมมากน้อยเพียงใด

หลักการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics)

เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) คือ ชุดของเกณฑ์หรือแนวการให้คะแนนเพื่อประเมินความรู้ ความสามารถ ผลงานหรือประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียน มีลักษณะเป็นระดับตั้งแต่น้อยไปหามาก

องค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric)

1. เกณฑ์หรือประเด็นที่จะประเมิน (criteria) เป็นการพิจารณาว่าการปฏิบัติงานหรือผลงานนั้นประกอบด้วยคุณภาพอะไรบ้าง
2. ระดับความสามารถหรือระดับคุณภาพ (Performance Level) เป็นการกำหนดจำนวนระดับของเกณฑ์ (criteria) ว่าจะกำหนดกี่ระดับ โดยส่วนมากจะกำหนดที่ 3-6 ระดับ
3. การบรรยายคุณภาพของแต่ละระดับความสามารถ (Quality Description) เป็นการเขียนคำอธิบายความสามารถให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนในแต่ละระดับ ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการประเมิน

ชนิดของเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric)

1. **เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rubric)** เป็นการประเมินภาพรวมของการปฏิบัติงานหรือผลงาน ซึ่งจะดูคุณภาพโดยรวมมากกว่าดูข้อบกพร่องส่วนย่อย ง่ายต่อการนำไปใช้

   -ตัวอย่าง Rubric การประเมินแบบภาพรวม-

คะแนน	แนวความคิดในการออกแบบ
5	แนวความคิดมีความโดดเด่นแปลกใหม่ สะท้อนความเป็นไทยอย่างชัดเจน สะดวกในการนำไปใช้และประหยัดทรัพยากร
4	แนวความคิดมีความโดดเด่น สะท้อนความเป็นไทยอย่างชัดเจน สะดวกในการนำไปใช้และประหยัดทรัพยากร
3	แนวความคิดมีความน่าสนใจ สะท้อนความเป็นไทย สะดวกในการนำไปใช้ แต่ยังไม่ประหยัดทรัพยากร
2	แนวความคิดมีความน่าสนใจ สะท้อนความเป็นไทย แต่ไม่สะดวกในการนำไปใช้และไม่ประหยัดทรัพยากร
1	แนวความคิดสับสน ไม่สะท้อนความเป็นไทย ไม่สะดวกในการนำไปใช้ และไม่ประหยัดทรัพยากร

2. **เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubric)** เป็นการแยกส่วนของเกณฑ์การประเมินออกเป็นส่วนย่อย ๆ หรือหลายมิติ เกณฑ์การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินจะสามารถให้ feedback ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ ทำให้ทราบ จุดเด่น-จุดด้อย ของผู้เรียนแต่ละคน โดยสามารถกำหนดน้ำหนักแต่ละเกณฑ์ให้เท่ากันหรือเป็นสัดส่วนตามลำดับความสำคัญได้

-ตัวอย่าง Rubric การประเมินแบบแยกส่วน-

เกณฑ์	ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ		
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ความคิดสร้างสรรค์	3	มีความโดดเด่นและแปลกใหม่ ไม่ซ้ำงานอื่น ๆ	มีความน่าสนใจแต่ยังไม่โดดเด่นมากนัก	ไม่มีความน่าสนใจ คล้ายงานอื่น ๆ ทั่วไป
ความเป็นไทย	2	สะท้อนความเป็นไทยอย่างชัดเจน สื่อสารให้เข้าใจได้ตรงกัน	สะท้อนความเป็นไทยแต่ยังสื่อสารให้เข้าใจได้ไม่ตรงกัน	ไม่มีความเป็นไทย
การนำไปใช้	1	ใช้งานได้ตรงวัตถุประสงค์ และสะดวกในการนำไปใช้	ใช้งานได้ตรงวัตถุประสงค์ แต่ไม่สะดวกในการนำไปใช้	ใช้งานไม่ตรงวัตถุประสงค์และไม่สะดวกในการนำไปใช้

ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics)

1. กำหนดเนื้อหา/วัตถุประสงค์ของการประเมิน
2. จัดลำดับความสำคัญหรือน้ำหนักของแต่ละประเด็นและกำหนดระดับหรือคุณภาพที่ต้องการให้คะแนน (Performance Level) ออกเป็นระดับของความสำเร็จ ซึ่งจำนวนระดับอยู่ในดุลยพินิจขึ้นกับความเหมาะสมของลักษณะงานและเกณฑ์ เช่น กำหนด 3 ระดับ ได้แก่ ดี (2 คะแนน) พอใช้ (1 คะแนน) และปรับปรุง (0 คะแนน) หรือกำหนดระดับคุณภาพ “ผ่าน” “ไม่ผ่าน” หรือกำหนดระดับ “เริ่มต้น” “ชำนาญ” “เชี่ยวชาญ” เป็นต้น
3. กำหนดประเด็นสำคัญในการประเมิน/รายการพฤติกรรม/คุณลักษณะ/ตัวบ่งชี้/มิติที่ต้องการประเมินให้สอดคล้องกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ของการประเมินที่กำหนด

   <u>ตัวอย่าง</u> นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม สามารถอ่าน/แปลความหมายและวิเคราะห์ข้อมูลจากการนำเสนอข้อมูลได้

   เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน: 3 Keywords

   การนำเสนอข้อมูล (รูปแบบการนำเสนอ , ขั้นตอนและวิธีการนำเสนอ, องค์ประกอบ)

   การอ่าน/แปลความหมาย (การอ่าน , การอธิบายและแปลความหมาย)

   การวิเคราะห์ข้อมูล (วิธีการวิเคราะห์ , การแปลผลการวิเคราะห์)
4. กำหนดรูปแบบของรูบริกว่าจะประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rubric) หรือ แบบแยกส่วน (Analytic Rubric)
5. บรรยายคุณภาพของเกณฑ์การประเมินแต่ละระดับให้ชัดเจนและเห็นความแตกต่าง เพื่อให้สะดวกต่อการประเมิน โดยวิธีการเขียนคำอธิบายคุณภาพงาน (Quality Description) ในแต่ละระดับสามารถเขียนได้ 3 รูปแบบ คือ

   แบบที่ 1 กำหนดคำอธิบายแบบลดลง

   แบบที่ 2 กำหนดคำอธิบายแบบบวกหรือเพิ่มขึ้น

   แบบที่ 3 กำหนดคำอธิบายแบบเพิ่มขึ้นและลดลง

6. ตรวจสอบโดยคณะผู้มีส่วนร่วมหรือผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผล
7. ทดลองใช้เกณฑ์และหาความสอดคล้องในการประเมินของกรรมการ 3 ท่าน ในลักษณะของ inter rater reliability
8. นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเกณฑ์ให้เป็นมาตรฐาน

ที่มา

- เอกสารประกอบการบรรยายของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เรื่อง หลักการเขียนเกณฑ์การประเมิน (Rubric)
- เอกสารประกอบการบรรยาย ดร.สาธิดา สกุลรัตนกุลชัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา Scoring Rubrics วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตัวอย่างรูบริกสำหรับการประเมินผู้เรียน โดย Association of American Colleges & Universities

ตัวอย่างที่ 1 creative thinking value rubric
ตัวอย่างที่ 2 ethical reasoning value rubric
ตัวอย่างที่ 3 global learning value rubric

- ตัวอย่าง -

CREATIVE THINKING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

The VALUE rubrics were developed by teams of faculty experts representing colleges and universities across the United States through a process that examined many existing campus rubrics and related documents for each learning outcome and incorporated additional feedback from faculty. The rubrics articulate fundamental criteria for each learning outcome, with performance descriptors demonstrating progressively more sophisticated levels of attainment. The rubrics are intended for institutional-level use in evaluating and discussing student learning, not for grading. The core expectations articulated in all 15 of the VALUE rubrics can and should be translated into the language of individual campuses, disciplines, and even courses. The utility of the VALUE rubrics is to position learning at all undergraduate levels within a basic framework of expectations such that evidence of learning can by shared nationally through a common dialog and understanding of student success.

Definition

Creative thinking is both the capacity to combine or synthesize existing ideas, images, or expertise in original ways and the experience of thinking, reacting, and working in an imaginative way characterized by a high degree of innovation, divergent thinking, and risk taking.

Framing Language

Creative thinking, as it is fostered within higher education, must be distinguished from less focused types of creativity such as, for example, the creativity exhibited by a small child's drawing, which stems not from an understanding of connections, but from an ignorance of boundaries. Creative thinking in higher education can only be expressed productively within a particular domain. The student must have a strong foundation in the strategies and skills of the domain in order to make connections and synthesize. While demonstrating solid knowledge of the domain's parameters, the creative thinker, at the highest levels of performance, pushes beyond those boundaries in new, unique, or atypical recombinations, uncovering or critically perceiving new syntheses and using or recognizing creative risk-taking to achieve a solution.

The Creative Thinking VALUE Rubric is intended to help faculty assess creative thinking in a broad range of transdisciplinary or interdisciplinary work samples or collections of work. The rubric is made up of a set of attributes that are common to creative thinking across disciplines. Examples of work samples or collections of work that could be assessed for creative thinking may include research papers, lab reports, musical compositions, a mathematical equation that solves a problem, a prototype design, a reflective piece about the final product of an assignment, or other academic works. The work samples or collections of work may be completed by an individual student or a group of students.

Glossary

The definitions that follow were developed to clarify terms and concepts used in this rubric only.

- Exemplar: A model or pattern to be copied or imitated (quoted from www.dictionary.reference.com/browse/exemplar).
- Domain: Field of study or activity and a sphere of knowledge and influence.

- ตัวอย่าง -

CREATIVE THINKING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

Definition

Creative thinking is both the capacity to combine or synthesize existing ideas, images, or expertise in original ways and the experience of thinking, reacting, and working in an imaginative way characterized by a high degree of innovation, divergent thinking, and risk taking.

Evaluators are encouraged to assign a zero to any work sample or collection of work that does not meet benchmark (cell one) level performance.

	Capstone	**Milestones**		**Benchmark**
	4	3	2	1
Acquiring Competencies *This step refers to acquiring strategies and skills within a particular domain.*	Reflect: Evaluates creative process and product using domain-appropriate criteria.	Create: Creates an entirely new object, solution or idea that is appropriate to the domain.	Adapt: Successfully adapts an appropriate exemplar to his/her own specifications.	Model: Successfully reproduces an appropriate exemplar.
Taking Risks *May include personal risk (fear of embarrassment or rejection) or risk of failure in successfully completing assignment, i.e. going beyond original parameters of assignment, introducing new materials and forms, tackling controversial topics, advocating unpopular ideas or solutions.*	Actively seeks out and follows through on untested and potentially risky directions or approaches to the assignment in the final product.	Incorporates new directions or approaches to the assignment in the final product.	Considers new directions or approaches without going beyond the guidelines of the assignment.	Stays strictly within the guidelines of the assignment.
Solving Problems	Not only develops a logical, consistent plan to solve problem, but recognizes consequences of solution and can articulate reason for choosing solution.	Having selected from among alternatives, develops a logical, consistent plan to solve the problem.	Considers and rejects less acceptable approaches to solving problem.	Only a single approach is considered and is used to solve the problem.
Embracing Contradictions	Integrates alternate, divergent, or contradictory perspectives or ideas fully.	Incorporates alternate, divergent, or contradictory perspectives or ideas in a exploratory way.	Includes (recognizes the value of) alternate, divergent, or contradictory perspectives or ideas in a small way.	Acknowledges (mentions in passing) alternate, divergent, or contradictory perspectives or ideas.
Innovative Thinking *Novelty or uniqueness (of idea, claim, question, form, etc.)*	Extends a novel or unique idea, question, format, or product to create new knowledge or knowledge that crosses boundaries.	Creates a novel or unique idea, question, format, or product.	Experiments with creating a novel or unique idea, question, format, or product.	Reformulates a collection of available ideas.
Connecting, Synthesizing, Transforming	Transforms ideas or solutions into entirely new forms.	Synthesizes ideas or solutions into a coherent whole.	Connects ideas or solutions in novel ways.	Recognizes existing connections among ideas or solutions.

- ตัวอย่าง -

ETHICAL REASONING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

The VALUE rubrics were developed by teams of faculty experts representing colleges and universities across the United States through a process that examined many existing campus rubrics and related documents for each learning outcome and incorporated additional feedback from faculty. The rubrics articulate fundamental criteria for each learning outcome, with performance descriptors demonstrating progressively more sophisticated levels of attainment. The rubrics are intended for institutional-level use in evaluating and discussing student learning, not for grading. The core expectations articulated in all 15 of the VALUE rubrics can and should be translated into the language of individual campuses, disciplines, and even courses. The utility of the VALUE rubrics is to position learning at all undergraduate levels within a basic framework of expectations such that evidence of learning can by shared nationally through a common dialog and understanding of student success.

Definition

Ethical Reasoning is reasoning about right and wrong human conduct. It requires students to be able to assess their own ethical values and the social context of problems, recognize ethical issues in a variety of settings, think about how different ethical perspectives might be applied to ethical dilemmas and consider the ramifications of alternative actions. Students' ethical self identity evolves as they practice ethical decision-making skills and learn how to describe and analyze positions on ethical issues.

Framing Language

This rubric is intended to help faculty evaluate work samples and collections of work that demonstrate student learning about ethics. Although the goal of a liberal education should be to help students turn what they've learned in the classroom into action, pragmatically it would be difficult, if not impossible, to judge whether or not students would act ethically when faced with real ethical situations. What can be evaluated using a rubric is whether students have the intellectual tools to make ethical choices.

The rubric focuses on five elements: Ethical Self Awareness, Ethical Issue Recognition, Understanding Different Ethical Perspectives/Concepts, Application of Ethical Principles, and Evaluation of Different Ethical Perspectives/Concepts. Students' Ethical Self Identity evolves as they practice ethical decision-making skills and learn how to describe and analyze positions on ethical issues. Presumably, they will choose ethical actions when faced with ethical issues.

Glossary

The definitions that follow were developed to clarify terms and concepts used in this rubric only.

- Core Beliefs: Those fundamental principles that consciously or unconsciously influence one's ethical conduct and ethical thinking. Even when unacknowledged, core beliefs shape one's responses. Core beliefs can reflect one's environment, religion, culture or training. A person may or may not choose to act on their core beliefs.
- Ethical Perspectives/concepts: The different theoretical means through which ethical issues are analyzed, such as ethical theories (e.g., utilitarian, natural law, virtue) or ethical concepts (e.g., rights, justice, duty).
- Complex, multi-layered (gray) context: The sub-parts or situational conditions of a scenario that bring two or more ethical dilemmas (issues) into the mix/problem/context/for student's identification.
- Cross-relationships among the issues: Obvious or subtle connections between/among the sub-parts or situational conditions of the issues present in a scenario (e.g., relationship of production of corn as part of climate change issue).

- ตัวอย่าง -

ETHICAL REASONING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

Definition

Ethical Reasoning is reasoning about right and wrong human conduct. It requires students to be able to assess their own ethical values and the social context of problems, recognize ethical issues in a variety of settings, think about how different ethical perspectives might be applied to ethical dilemmas, and consider the ramifications of alternative actions. Students' ethical self-identity evolves as they practice ethical decision-making skills and learn how to describe and analyze positions on ethical issues.

Evaluators are encouraged to assign a zero to any work sample or collection of work that does not meet benchmark (cell one) level performance.

	Capstone	**Milestones**		**Benchmark**
	4	3	2	1
Ethical Self-Awareness	Student discusses in detail/analyzes both core beliefs and the origins of the core beliefs and discussion has greater depth and clarity.	Student discusses in detail/analyzes both core beliefs and the origins of the core beliefs.	Student states both core beliefs and the origins of the core beliefs.	Student states either their core beliefs or articulates the origins of the core beliefs but not both.
Understanding Different Ethical Perspectives/Concepts	Student names the theory or theories, can present the gist of said theory or theories, and accurately explains the details of the theory or theories used.	Student can name the major theory or theories she/he uses, can present the gist of said theory or theories, and attempts to explain the details of the theory or theories used, but has some inaccuracies.	Student can name the major theory she/he uses, and is only able to present the gist of the named theory.	Student only names the major theory she/he uses.
Ethical Issue Recognition	Student can recognize ethical issues when presented in a complex, multilayered (gray) context AND can recognize cross-relationships among the issues.	Student can recognize ethical issues when issues are presented in a complex, multilayered (gray) context OR can grasp cross-relationships among the issues.	Student can recognize basic and obvious ethical issues and grasp (incompletely) the complexities or interrelationships among the issues.	Student can recognize basic and obvious ethical issues but fails to grasp complexity or interrelationships.
Application of Ethical Perspectives/Concepts	Student can independently apply ethical perspectives/concepts to an ethical question, accurately, and is able to consider full implications of the application.	Student can independently (to a new example) apply ethical perspectives/concepts to an ethical question, accurately, but does not consider the specific implications of the application.	Student can apply ethical perspectives/concepts to an ethical question, independently (to a new example) and the application is inaccurate.	Student can apply ethical perspectives/concepts to an ethical question with support (using examples, in a class, in a group, or a fixed-choice setting) but is unable to apply ethical perspectives/concepts independently (to a new example.).
Evaluation of Different Ethical Perspectives/Concepts	Student states a position and can state the objections to, assumptions and implications of and can reasonably defend against the objections to, assumptions and implications of different ethical perspectives/concepts, and the student's defense is adequate and effective.	Student states a position and can state the objections to, assumptions and implications of, and respond to the objections to, assumptions and implications of different ethical perspectives/concepts, but the student's response is inadequate.	Student states a position and can state the objections to, assumptions and implications of different ethical perspectives/concepts but does not respond to them (and ultimately objections, assumptions, and implications are compartmentalized by student and do not affect student's position.)	Student states a position but cannot state the objections to and assumptions and limitations of the different perspectives/concepts.

- ตัวอย่าง -

GLOBAL LEARNING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

Definition

Global learning is a critical analysis of and an engagement with complex, interdependent global systems and legacies (such as natural, physical, social, cultural, economic, and political) and their implications for people's lives and the earth's sustainability. Through global learning, students should 1) become informed, open-minded, and responsible people who are attentive to diversity across the spectrum of differences, 2) seek to understand how their actions affect both local and global communities, and 3) address the world's most pressing and enduring issues collaboratively and equitably.

Framing Language

Effective and transformative global learning offers students meaningful opportunities to analyze and explore complex global challenges, collaborate respectfully with diverse others, apply learning to take responsible action in contemporary global contexts, and evaluate the goals, methods, and consequences of that action. Global learning should enhance students' sense of identity, community, ethics, and perspective-taking. Global learning is based on the principle that the world is a collection of interdependent yet inequitable systems and that higher education has a vital role in expanding knowledge of human and natural systems, privilege and stratification, and sustainability and development to foster individuals' ability to advance equity and justice at home and abroad. Global learning cannot be achieved in a single course or a single experience but is acquired cumulatively across students' entire college career through an institution's curricular and co-curricular programming. As this rubric is designed to assess global learning on a programmatic level across time, the benchmarks (levels 1-4) may not be directly applicable to a singular experience, course, or assignment. Depending on the context, there may be development within one level rather than growth from level to level.

We encourage users of the Global Learning Rubric to also consult three other closely related VALUE Rubrics: Civic Engagement, Intercultural Knowledge and Competence, and Ethical Reasoning.

Glossary

The definitions that follow were developed to clarify terms and concepts used in this rubric only.

Global Self-Awareness: in the context of global learning, the continuum through which students develop a mature, integrated identity with a systemic understanding of the interrelationships among the self, local and global communities, and the natural and physical world.

Perspective Taking: the ability to engage and learn from perspectives and experiences different from one's own and to understand how one's place in the world both informs and limits one's knowledge. The goal is to develop the capacity to understand the interrelationships between multiple perspectives, such as personal, social, cultural, disciplinary, environmental, local, and global.

Cultural Diversity: the ability to recognize the origins and influences of one's own cultural heritage along with its limitations in providing all that one needs to know in the world. This includes the curiosity to learn respectfully about the cultural diversity of other people and on an individual level to traverse cultural boundaries to bridge differences and collaboratively reach common goals. On a systems level, the important skill of comparatively analyzing how cultures can be marked and assigned a place within power structures that determine hierarchies, inequalities, and opportunities and which can vary over time and place. This can include, but is not limited to, understanding race, ethnicity, gender, nationhood, religion, and class.

Personal and Social Responsibility: the ability to recognize one's responsibilities to society--locally, nationally, and globally--and to develop a perspective on ethical and power relations both across the globe and within individual societies. This requires developing competence in ethical and moral reasoning and action.

Global Systems: the complex and overlapping worldwide systems, including natural systems (those systems associated with the natural world including biological, chemical, and physical sciences) and human systems (those systems developed by humans such as cultural, economic, political, and built), which operate in observable patterns and often are affected by or are the result of human design or disruption. These systems influence how life is lived and what options are open to whom. Students need to understand how these systems 1) are influenced and/or constructed, 2) operate with differential consequences, 3) affect the human and natural world, and 4) can be altered.

Knowledge Application: in the context of global learning, the application of an integrated and systemic understanding of the interrelationships between contemporary and past challenges facing cultures, societies, and the natural world (i.e., contexts) on the local and global levels. An ability to apply knowledge and skills gained through higher learning to real-life problem-solving both alone and with others.

- ตัวอย่าง -

GLOBAL LEARNING VALUE RUBRIC

for more information, please contact value@aacu.org

Association of American Colleges and Universities

Definition

Global learning is a critical analysis of and an engagement with complex, interdependent global systems and legacies (such as natural, physical, social, cultural, economic, and political) and their implications for people's lives and the earth's sustainability. Through global learning, students should 1) become informed, open-minded, and responsible people who are attentive to diversity across the spectrum of differences, 2) seek to understand how their actions affect both local and global communities, and 3) address the world's most pressing and enduring issues collaboratively and equitably.

Evaluators are encouraged to assign a zero to any work sample or collection of work that does not meet benchmark (cell one) level performance.

	Capstone 4	**Milestones** 3	 2	**Benchmark** 1
Global Self-Awareness	Effectively addresses significant issues in the natural and human world based on articulating one's identity in a global context.	Evaluates the global impact of one's own and others' specific local actions on the natural and human world.	Analyzes ways that human actions influence the natural and human world.	Identifies some connections between an individual's personal decision-making and certain local and global issues.
Perspective Taking	Evaluates and applies diverse perspectives to complex subjects within natural and human systems in the face of multiple and even conflicting positions (i.e. cultural, disciplinary, and ethical.)	Synthesizes other perspectives (such as cultural, disciplinary, and ethical) when investigating subjects within natural and human systems.	Identifies and explains multiple perspectives (such as cultural, disciplinary, and ethical) when exploring subjects within natural and human systems.	Identifies multiple perspectives while maintaining a value preference for own positioning (such as cultural, disciplinary, and ethical).
Cultural Diversity	Adapts and applies a deep understanding of multiple worldviews, experiences, and power structures while initiating meaningful interaction with other cultures to address significant global problems.	Analyzes substantial connections between the worldviews, power structures, and experiences of multiple cultures historically or in contemporary contexts, incorporating respectful interactions with other cultures.	Explains and connects two or more cultures historically or in contemporary contexts with some acknowledgement of power structures, demonstrating respectful interaction with varied cultures and worldviews.	Describes the experiences of others historically or in contemporary contexts primarily through one cultural perspective, demonstrating some openness to varied cultures and worldviews.
Personal and Social Responsibility	Takes informed and responsible action to address ethical, social, and environmental challenges in global systems and evaluates the local and broader consequences of individual and collective interventions.	Analyzes the ethical, social, and environmental consequences of global systems and identifies a range of actions informed by one's sense of personal and civic responsibility.	Explains the ethical, social, and environmental consequences of local and national decisions on global systems.	Identifies basic ethical dimensions of some local or national decisions that have global impact.
Understanding Global Systems	Uses deep knowledge of the historic and contemporary role and differential effects of human organizations and actions on global systems to develop and advocate for informed, appropriate action to solve complex problems in the human and natural worlds.	Analyzes major elements of global systems, including their historic and contemporary interconnections and the differential effects of human organizations and actions, to pose elementary solutions to complex problems in the human and natural worlds.	Examines the historical and contemporary roles, interconnections, and differential effects of human organizations and actions on global systems within the human and the natural worlds.	Identifies the basic role of some global and local institutions, ideas, and processes in the human and natural worlds.
Applying Knowledge to Contemporary Global Contexts	Applies knowledge and skills to implement sophisticated, appropriate, and workable solutions to address complex global problems using interdisciplinary perspectives independently or with others.	Plans and evaluates more complex solutions to global challenges that are appropriate to their contexts using multiple disciplinary perspectives (such as cultural, historical, and scientific).	Formulates practical yet elementary solutions to global challenges that use at least two disciplinary perspectives (such as cultural, historical, and scientific).	Defines global challenges in basic ways, including a limited number of perspectives and solutions.

กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร 1 ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ประกาศ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2564)

เอกสาร 2 (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ...

เอกสาร 3 กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

เอกสาร 4 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2566

เอกสาร 5 ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2568

เอกสาร 6 ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฉบับที่ 15/2566 เรื่อง เกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์

เอกสาร 7 คำสั่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ 3009/2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรให้มีหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยยึดหลักความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษา หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนเพื่อเตรียมความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จึงออกประกาศหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

"สำนักงานปลัดกระทรวง" หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

"ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา" หมายความว่า ระบบและกลไกในการกำกับการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อควบคุมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ การประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชน

"การติดตามตรวจสอบ" หมายความว่า การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาซึ่งกระทำโดยสถาบันอุดมศึกษา ว่าเป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

"การประเมินคุณภาพภายใน" หมายความว่า การประเมินการจัดการศึกษาและผลการจัดการศึกษาซึ่งกระทำโดยสถาบันอุดมศึกษา ว่าเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

"การประเมินคุณภาพภายนอก" หมายความว่า การประเมินคุณภาพระดับสถาบันเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกระทำโดยหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

/ "การปรับปรุง...

"การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา" หมายความว่า การดำเนินการให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาซึ่งกระทำโดยสถาบันอุดมศึกษา โดยการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาให้อย่างน้อยเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

"พันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา" หมายความว่า พันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของแต่ละสถาบัน ทั้งนี้จนกว่ามีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วเสร็จ จึงให้หมายถึงมาตรฐานดังกล่าว

ข้อ ๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามบริบทของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าสถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างน้อยเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

(๒) กำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพร้อมแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

(๓) ให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษานำไปดำเนินการ และแจ้งผลการประเมินระดับสถาบันพร้อมแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยอาจแจ้งเป็นรายปี หรือรวบรวมแจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนปีที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอก

(๔) ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เพราะขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้รายงานต่อคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสถาบันและแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิกร)
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

(ร่าง)

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ....

เพื่อให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและบริหารการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและผลลัพธ์ที่ยั่งยืน สร้างความมั่นใจและตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ .../๒๕.. เมื่อวันที่ ..... พ.ศ. ๒๕.. จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา” หมายความว่า มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ได้แก่ มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ฉบับร่าง

"มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา" หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ ที่ต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล

"หลักสูตรการศึกษา" หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

"การบริหารการจัดการศึกษา" หมายความว่า การบริหารคุณภาพเพื่อให้มีการประกันคุณภาพเชิงผลลัพธ์ และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การออกแบบหลักสูตรการศึกษา การรับนักศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การบริหารทรัพยากรการเรียนรู้ การพัฒนาอาจารย์ การติดตาม การประเมินผลการจัดการศึกษา การสำเร็จการศึกษา การบริหารความเสี่ยง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

"การดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร" หมายความว่า การดำเนินการตามระบบการบริหารการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ให้มีความสอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๕ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรการศึกษา ทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง และแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่สำนักงานปลัดกระทรวงได้รับเรื่อง โดยพิจารณาข้อมูลจากเอกสารที่ส่งผ่านระบบตามที่คณะกรรมการกำหนดในประเด็นดังนี้

๕.๑) ความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่

(๑) วันเดือนปีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตร
(๒) ปีการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอน
(๓) ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
(๔) ชื่อปริญญา และชื่อย่อปริญญา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
(๕) จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร
(๖) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและคุณสมบัติ
(๗) อาจารย์ประจำหลักสูตรและคุณสมบัติ
(๘) แผนรับนักศึกษา

๕.๒) ความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้และการออกแบบหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๕.๓) การดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร โดยพิจารณาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว คณะกรรมการอาจให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพในประเด็นต่างๆ ได้แก่

(๑) ความสอดคล้องของหลักสูตรการศึกษากับทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศ และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

(๒) ความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นโยบาย สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในบริบทโลก และความต้องการของตลาดแรงงาน

(๓) ความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย

ข้อ ๖ ในกรณีหลักสูตรการศึกษามีการดำเนินการสอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร และคณะกรรมการได้ประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวแล้ว ให้การรับรองมีระยะเวลา ๕ ปี นับจากปีแรกที่เปิดสอน ทั้งนี้ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาจัดการศึกษาตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ให้นับระยะเวลาการรับรองเพิ่มจากระยะเวลาการจัดการศึกษาอีก ๑ ปี

ข้อ ๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งผลการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบโดยเร็ว

ข้อ ๘ ภายหลังการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร คณะกรรมการอาจดำเนินการตรวจสอบหลักสูตรว่ามีการดำเนินการจัดการศึกษาสอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร โดยให้สถาบันอุดมศึกษาส่งข้อมูลผลการดำเนินงานผ่านระบบที่คณะกรรมการกำหนด ภายในภาคการศึกษาที่ ๑ หลังมีผู้เรียนรุ่นแรกสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๙ หลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในสถานะได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับนานาชาติที่คณะกรรมการประกาศรับรอง สามารถส่งหลักฐานมาเพื่อขอยกเว้นการตรวจสอบความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ตามข้อ ๕.๒ การดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตรตามข้อ ๕.๓ และความสอดคล้องของการดำเนินการจัดการศึกษาตามข้อ ๘ ได้ ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร

ข้อ ๑๐ หลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ผ่านการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรตามประกาศนี้ โดยให้การรับรองมีระยะเวลา ๕ ปี นับจากปีแรกที่เปิดสอน ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาจัดการศึกษาตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ให้นับระยะเวลาการรับรองเพิ่มจากระยะเวลาการจัดการศึกษาอีก ๑ ปี

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรที่ได้รับการรับรองตามวรรคแรก และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการตามข้อ ๘ แห่งประกาศนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่พบว่าหลักสูตรมีการดำเนินการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร ให้คณะกรรมการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาจัดส่งเอกสารหลักฐาน โดยอาจสัมภาษณ์ หรือตรวจสอบ ณ สถานที่จัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เพื่อติดตามคุณภาพการดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร

ทั้งนี้ กรณีสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการแก้ไขตามประเด็นที่ไม่สอดคล้องภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ข้อ ๑๒ ในการดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ คณะกรรมการอาจออกแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มเติมได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ เมษายน พ.ศ.....

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปานสิริ พันธุ์สุวรรณ)
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ฉบับร่าง

กฎกระทรวง

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกฉบับที่เกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา ทั้งนี้ ไม่ว่าในระดับใด สาขาใด หรือสาขาวิชาใด

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

"หลักสูตรการศึกษา" หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้ใช้มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

ข้อ ๕ ในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องบริหารจัดการหลักสูตรและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล โดยต้องแสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๖ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

(๑) ระดับอนุปริญญา มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิอนุปริญญา

(๒) ระดับปริญญาตรี มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิปริญญาตรี

(๓) ระดับบัณฑิตศึกษา มีสี่คุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิต คุณวุฒิปริญญาโท คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และคุณวุฒิปริญญาเอก

ข้อ ๗ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้

(๑) ด้านความรู้

(๒) ด้านทักษะ

(๓) ด้านจริยธรรม

(๔) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๘ นอกจากผลลัพธ์การเรียนรู้ตามข้อ ๗ คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติมหรือกำหนดรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาหรือสาขาวิชา โดยประกาศเป็นมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชาก็ได้

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าว ที่สามารถติดตามตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ การนำผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะ หรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาเทียบหน่วยกิตและสะสมไว้เพื่อขอรับคุณวุฒิตามระดับ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนด

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการอาจออกประกาศหรือแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษานี้ได้

การออกประกาศหรือแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลและทบทวนข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน คณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตอย่างกว้างขวาง

ข้อ ๑๕ คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนอยู่หรือที่สถาบันอุดมศึกษาแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ข้อ ๑๖ คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาเดิมที่กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงหรือคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใหม่ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และได้แจ้งการปรับปรุงหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการต่อไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา บรรดาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ จนแล้วเสร็จ ซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่นกำหนดให้ “มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” เป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ในประกาศนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

๔. ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ ต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษา วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยอย่างน้อย ๔ ด้าน ได้แก่

๔.๑ ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

๔.๒ ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่อง ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

๔.๓ จริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

๔.๔ ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๕. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านในข้อ ๔ ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

๖. สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยออกแบบและพัฒนาระบบและกลไก หรือวิธีการ พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิกร
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และอนุวัตตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕(๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ และใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“ส่วนงาน” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และให้หมายความรวมถึงส่วนงานวิชาการภายในตามประกาศของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอน

“ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า ระบบและกลไกในการกำกับการบริหารคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อควบคุมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ การประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชน

“การติดตามตรวจสอบ” หมายความว่า การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาซึ่งกระทำโดยมหาวิทยาลัย ว่าเป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

"การประเมินคุณภาพภายใน" หมายความว่า การประเมินการจัดการศึกษาและผลการจัดการศึกษาซึ่งกระทำโดยมหาวิทยาลัย ว่าเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

"การประเมินคุณภาพภายนอก" หมายความว่า การประเมินคุณภาพระดับสถาบันเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกระทำโดยหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

"การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา" หมายความว่า การดำเนินการให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาซึ่งกระทำโดยมหาวิทยาลัย โดยการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาให้อย่างน้อยเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

"พันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา" หมายความว่า พันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่ามีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วเสร็จ จึงให้หมายถึงมาตรฐานดังกล่าว

ข้อ ๕ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

๕.๑ ระดับหลักสูตร

๕.๒ ระดับส่วนงาน

๕.๓ ระดับสถาบัน

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาครอบคลุมทั้งระดับหลักสูตร ระดับส่วนงาน และระดับสถาบัน โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพและมาตรฐานที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อ ๗ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

๗.๑ ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย กำหนดให้มีแผนการประกันคุณภาพการศึกษาประจำปีทั้งระดับหลักสูตร ระดับส่วนงาน และระดับสถาบัน

๗.๒ ให้มหาวิทยาลัยกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในทั้งระดับหลักสูตร ระดับส่วนงาน และระดับสถาบัน เป็นประจำทุกปี และเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในต่อสภามหาวิทยาลัย พร้อมแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๗.๓ ให้สภามหาวิทยาลัยนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มหาวิทยาลัยและส่วนงานนำไปดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามมาตรา ๗ และ ๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

๗.๔ ให้มหาวิทยาลัยแจ้งผลการประเมินระดับสถาบันพร้อมแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยอาจแจ้งเป็นรายปี หรือรวบรวมแจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนปีที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจและหน้าที่ออกประกาศเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย)
นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๒๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตรที่จะเปิดใหม่หรือปรับปรุงให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ได้เปิดหรือปรับปรุงตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศเดิม

ข้อ ๓ ในประกาศฉบับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“ส่วนงาน” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัย

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือมหาวิทยาลัยให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาเป็นรายกรณี

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือบุคคลในสังกัดองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“นักวิจัยประจำ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยสายวิชาการที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์สูง ในสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร นั้นเป็นอย่างดี และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า

หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

"การตกลงร่วมผลิต" หมายความว่า การจัดทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และองค์กรภายนอกนั้น

"อาจารย์ประจำหลักสูตร" หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนที่สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบหรืออนุมัติ ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

"คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร" หมายความว่า คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่นแต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภามหาวิทยาลัย

"อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร" หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามและประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก ๑ หลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ให้หลักสูตรเสนอเหตุผลความจำเป็น โดยระบุจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

"อาจารย์พิเศษ" หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

"ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก" หมายความว่า บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ

กรณีที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

"พหุวิทยาการ" ภาษาอังกฤษใช้ "Multi-Disciplinary" หมายความว่า หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มารวมกันไว้ในลักษณะที่แต่ละกระบวนวิชาสามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้

"สหวิทยาการ" ภาษาอังกฤษใช้ "Inter-Disciplinary" หมายความว่า หลักสูตรที่ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการอย่างกลมเกลียวจนเป็นวิทยาการ สาขาวิชา หรือศาสตร์ใหม่

"ปริญญาควบ" หมายความว่า การจัดหลักสูตรหรือการจัดการศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาควบจากมหาวิทยาลัย หรือร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น

"ภาษาต่างประเทศ" หมายความว่า ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาไทย

"ระยะเวลาการศึกษา" หมายความว่า เวลาการศึกษาทั้งหมดโดยเริ่มตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา รวมถึงการศึกษากระบวนวิชา การค้นคว้า การสร้างผลงานทางวิชาการ การทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนถึงการดำเนินการครบถ้วนตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้รับการเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๔ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชา โดยหลักสูตรจะต้องมีมาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน อย่างน้อย ๔ ด้าน ได้แก่

๔.๑ ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติหรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีพ อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

๔.๒ ทักษะ หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่องว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพ พัฒนาตน และพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

ทุกหลักสูตรต้องอ้างอิงทักษะจากกรอบแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และ Top 10 Skills ของ World Economic Forum

๔.๓ จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

ทุกหลักสูตรต้องกำหนดจริยธรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาในแต่ละระดับ และจริยธรรมเฉพาะวิชาชีพที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพ หรือประชาคมวิชาชีพ หรือจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ

๔.๔ ลักษณะบุคคล หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ค่านิยม สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์วิชาชีพ และมหาวิทยาลัย โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ทุกหลักสูตรต้องกำหนดลักษณะบุคคลที่เป็นลักษณะบุคคลทั่วไปที่เหมาะสม สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรและมหาวิทยาลัย ส่วนหลักสูตรวิชาชีพ ควรกำหนดลักษณะบุคคลเฉพาะวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพด้วย โดยอาจเลือกลักษณะบุคคลทั่วไปมากำหนดเป็นคุณสมบัติที่เป็นจุดเน้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อ ๕ ระบบการศึกษา

๕.๑ มหาวิทยาลัยใช้ระบบการศึกษา ดังนี้

๕.๑.๑ ระบบทวิภาค คือ ระบบที่แบ่งการศึกษาใน ๑ ปีการศึกษา ออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจมีภาคฤดูร้อน ซึ่งเป็นภาคการศึกษาไม่บังคับใช้ระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๖ สัปดาห์ โดยจัดจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละกระบวนวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่หลักสูตรสาขาวิชาใด ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่จำเป็นต้องเปิดสอนในภาคฤดูร้อน เพื่อการฝึกภาคสนาม โครงงาน กรณีศึกษา การบริหารและการจัดการกระบวนวิชานั้น ไม่ถือเป็นการศึกษาภาคฤดูร้อน แต่ให้ถือเสมือนว่าเป็นส่วนหนึ่งของภาคการศึกษาปกติ

๕.๑.๒ ระบบการศึกษาตลอดปี มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๓๖ สัปดาห์ โดยมีปริมาณการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง และจำนวนหน่วยกิต เทียบเท่ากับเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค และมีระยะเวลาเริ่มต้นการศึกษา ระยะเวลาการศึกษา และการสิ้นสุดการศึกษา ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๕.๑.๓ ระบบหน่วยการศึกษา คือ ระบบที่แบ่งช่วงการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหัวข้อการศึกษา โดยมีปริมาณการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง และจำนวนหน่วยกิต เทียบเท่ากับเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค

๕.๒ มหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตในการดำเนินการศึกษา จำนวนหน่วยกิตบ่งถึงปริมาณการเรียนรู้แต่ละกระบวนวิชา การกำหนดหน่วยกิตกระบวนวิชาให้เทียบเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค ดังนี้

๕.๒.๑ กระบวนวิชาใดใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๒.๒ กระบวนวิชาใดใช้เวลาปฏิบัติทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๒.๓ กระบวนวิชาใดใช้เวลาฝึกภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๒.๔ การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๒.๕ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๒.๖ กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๕.๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดเงื่อนไขสำหรับการลงทะเบียนบางกระบวนวิชา เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนกระบวนวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๖ โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวม ประเภทหลักสูตร และระยะเวลาการศึกษา

๖.๑ โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวม

๖.๑.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๖.๑.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาโดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐาน

วิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

หลักสูตรระดับปริญญาโท แบ่งการศึกษาเป็น ๓ แผน คือ

แผน ๑ แบบวิชาการ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

แผน ๒ แบบวิชาการ เป็นแผนที่เน้นการวิจัยและศึกษากระบวนวิชา โดยการทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ๓ แบบวิชาชีพ เป็นแผนที่เน้นการศึกษากระบวนวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ โดยทำการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๖.๑.๓ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๖.๑.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาโดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการหรือวิชาชีพ

หลักสูตรระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ๑ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยอาจกำหนดให้เรียนกระบวนวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

แผน ๒ เป็นแผนที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง เพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ และมีการศึกษากระบวนวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน ๒.๑ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษากระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาอีก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษากระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาอีก ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๖.๒ ประเภทหลักสูตร แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๖.๒.๑ หลักสูตรปกติ หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน และอาจมีบางกระบวนวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนตามความเหมาะสมหรือความจำเป็น

๖.๒.๒ หลักสูตรนานาชาติ หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาที่มีโครงสร้างกระบวนวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

๖.๒.๓ หลักสูตรสองภาษา หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนร่วมกับภาษาไทย

๖.๓ ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๖.๓.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ใช้เวลาศึกษาปกติ ๑ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๒ เท่าของระยะเวลาตามหลักสูตร ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๖.๓.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท ใช้เวลาศึกษาปกติ ๒ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๖.๓.๓ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

(๑) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ใช้เวลาศึกษาปกติ ๕ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๒) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ใช้เวลาศึกษาปกติ ๓ ปีการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๖.๔ ในกรณีสุดวิสัย ที่นักศึกษาไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนด นักศึกษาอาจเสนอเหตุผลความจำเป็นเพื่อขออนุโลมการขยายเวลาการศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๖.๕ นักศึกษาระดับปริญญาเอกที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจแสดงความจำนงขอสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น

๖.๖ การเปลี่ยนระดับการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๖.๗ การจัดหลักสูตรในลักษณะพิเศษอื่น เช่น หลักสูตรปริญญาควบ หลักสูตรความร่วมมือระหว่างสถาบัน หรือหลักสูตรวิทยาการรูปแบบต่าง ๆ ให้จัดทำเป็นโครงการ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๗.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชา

๗.๒ ปริญญาโท ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา

๗.๓ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชา

๗.๔ ปริญญาเอก ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา

ข้อ ๘ คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

๘.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๘.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๑.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ

(๒) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปได้

๘.๑.๔ อาจารย์ผู้สอน

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

(๒) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของกระบวนวิชาที่สอน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนได้

กรณีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับกระบวนวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากกระบวนวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชานั้นด้วย

๘.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท

๘.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๒.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๘.๒.๓.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๒.๓.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระร่วม (ถ้ามี)

๘.๒.๓.๒.๑ กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหลัก

๘.๒.๓.๒.๒ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

๘.๒.๓.๒.๓ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในข้อ ๘.๒.๓.๒.๒

(๑) ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

(๒) ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๘.๒.๔ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจมีอาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหลักหรือร่วม โดยกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๘.๒.๔.๑ กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๒.๔.๒ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

๘.๒.๔.๓ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในข้อ ๘.๒.๔.๒

(๑) ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

(๒) ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๘.๒.๕ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ

(๒) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปได้

๘.๒.๖ อาจารย์ผู้สอน

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

(๒) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของกระบวนวิชาที่สอน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนได้

กรณีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับกระบวนวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากกระบวนวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชานั้นด้วย

๘.๓ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๘.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ

(๒) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปได้

๘.๓.๔ อาจารย์ผู้สอน

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

(๒) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของกระบวนวิชาที่สอน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนได้

กรณีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับกระบวนวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หากกระบวนวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชานั้นด้วย

๘.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

๘.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๘.๔.๓.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๔.๓.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย ๒ คน

๘.๔.๓.๒.๑ กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

๘.๔.๓.๒.๒ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

๘.๔.๓.๒.๓ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในข้อ ๘.๔.๓.๒.๒

(๑) ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์

(๒) ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๘.๔.๔ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ไม่น้อยกว่า ๒ คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๘.๔.๔.๑ กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๓) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๘.๔.๔.๒ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

๘.๔.๔.๓ กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในข้อ ๘.๔.๔.๒

(๑) ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์

(๒) ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๘.๔.๕ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป อาจารย์ผู้สอบวัดคุณสมบัติ

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ

(๒) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ผู้สอบวัดคุณสมบัติได้

๘.๔.๖ อาจารย์ผู้สอน

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

(๒) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของกระบวนวิชาที่สอน

(๓) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(๔) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

(๕) อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนได้

กรณีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับกระบวนวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ หากกระบวนวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชานั้นด้วย

ข้อ ๙ หน้าที่และภาระงาน

๙.๑ อาจารย์ผู้สอนกระบวนวิชา ทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ จัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในกระบวนวิชา อาจเป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

๙.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๒.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือระดับปริญญาโท หรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและดูแลการจัดแผนการศึกษาของนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร และข้อบังคับ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในเรื่องอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม

นักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ในลักษณะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือตามความเห็นชอบของแต่ละส่วนงาน

การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ให้ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงานเป็นผู้แต่งตั้ง

๙.๒.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหลัก และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๒.๒.๑ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก เป็นผู้ให้คำแนะนำและดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ทั้งนี้ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ อาจอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป และให้กรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ให้ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงานเป็นผู้แต่งตั้ง

๙.๒.๒.๒ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ วางแผนการศึกษา และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา โดยคณะกรรมการชุดนี้มีจำนวนอย่างน้อย ๓ คน และให้กรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงานเป็นผู้แต่งตั้ง

๙.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๙.๔ ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๙.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมได้ไม่เกิน ๕ คนต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๓) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า

กรณีมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา และไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

กรณีมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน โดยไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๙.๔.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

๙.๔.๓ กรณีที่เป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา และไม่นับรวมนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๑๐ การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ การพัฒนาหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ฉบับที่ ๑๕/๒๕๖๖
เรื่อง เกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์

เพื่อให้เกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมาตรฐาน มีขั้นตอนและแนวปฏิบัติไปในทางเดียวกัน และสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลงานปริญญานิพนธ์ต้องได้รับการเผยแพร่ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาการ และที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ

อาศัย อำนาจตามความในมาตรา ๒๕(๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้กำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ ที่เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษาเพื่อขอรับปริญญา ดังนี้

๑. ประกาศฉบับนี้ใช้สำหรับหลักสูตรที่เปิดหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๒. เกณฑ์การเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์

๒.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

๒.๒ ระดับปริญญาโท

เกณฑ์การเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์	แผน ๑	แผน ๒	แผน ๓
ผลงานตีพิมพ์ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการตอบรับให้เผยแพร่ในรูปแบบบทความ ๑) ในวารสารระดับนานาชาติ <u>หรือ</u> ๒) ในวารสารระดับชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI Tier1 <u>หรือ</u> ๓) ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓ ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความ โดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ หรือเป็น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน <u>หรือ</u> ๔) บทความฉบับเต็ม (Full Paper) ในเอกสารเผยแพร่การประชุมวิชาการ (Proceedings) ระดับนานาชาติ ที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	

เกณฑ์การเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์	แผน ๑	แผน ๒	แผน ๓
การประชุมวิชาการระดับชาติ **หมายเหตุ** รางวัลจากการประกวดเวทีระดับชาติของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หรือรางวัลอื่นที่เทียบเท่าจากการนำเสนอในงานประกวดผลงานวิชาการหรือนวัตกรรม สามารถใช้แทนการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติได้ เมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย	๑ เรื่อง		
ผลงานการค้นคว้าอิสระ ผลงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของผลงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอื่นที่สาขาวิชาและ<u>ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ</u>			๑ เรื่อง
สิทธิบัตร/นวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ ที่สามารถใช้แทนผลงานตีพิมพ์ ๑ เรื่อง			
สิทธิบัตร ใช้เลขที่จดแจ้งสิทธิบัตร โดยผลงานจะต้องมี Readiness Level (TRL/PRL/SRL ตั้งแต่ระดับ ๔ ขึ้นไป) ทั้งนี้ผลงานจะต้องได้รับการประเมินจากหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยรับรอง			
นวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ โดยผลงานจะต้องมี Readiness Level (TRL/PRL/SRL ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป) ทั้งนี้ผลงานจะต้องได้รับการประเมินจากหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยรับรอง			

กรณี สาขาวิชาทางวิจิตรศิลป์ ทัศนศิลป์ หรือสื่อศิลปะ นอกเหนือจากเกณฑ์การเผยแพร่ข้างต้นแล้ว อาจเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ต่อสาธารณะในรูปแบบและวิธีการที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ โดยให้เน้นการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้ โดยผลงานดังกล่าวต้องได้รับการรับรองจากศิลปินหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ แทนการเผยแพร่ในวารสารหรือการเสนอผลงานในการประชุมวิชาการได้

๒.๓ ระดับปริญญาเอก

เกณฑ์การเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์	แผน ๑.๑	แผน ๑.๒	แผน ๒.๑	แผน ๒.๒*
ผลงานตีพิมพ์				
ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติในฐานข้อมูล ISI, Scopus, IEEE, PubMed หรือ Web of Science	๑ เรื่อง	๒ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง
ผลงานดุษฎีนิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ ได้รับการเผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการตอบรับให้เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ	๑ เรื่อง			๑ เรื่อง

เกณฑ์การเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์	แผน ๑.๑	แผน ๑.๒	แผน ๒.๑	แผน ๒.๒*
กรณีกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติ ๑) อยู่ในฐานข้อมูล TCI Tier1 <u>หรือ</u> ๒) มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓ ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความ โดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน				
การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ **หมายเหตุ** รางวัลจากการประกวดเวทีระดับนานาชาติ จากการนำเสนอในงานประกวดผลงานวิชาการหรือนวัตกรรม สามารถใช้แทนการเผยแพร่ผลงานปริญญานิพนธ์ในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติได้ เมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง
สิทธิบัตร/นวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ ที่สามารถใช้แทนผลงานตีพิมพ์ ๑ เรื่อง				
สิทธิบัตร ใช้เลขที่จดแจ้งสิทธิบัตร โดยผลงานจะต้องมี Readiness Level (TRL/PRL/SRL ตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป) ทั้งนี้ผลงานจะต้องได้รับการประเมินจากหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยรับรอง และปริญญานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาวิชาเดียวกันหรือเกี่ยวข้อง อย่างน้อย ๓ คน				
นวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ โดยผลงานจะต้องมี Readiness Level (TRL/PRL/SRL ตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป) ทั้งนี้ผลงานจะต้องได้รับการประเมินจากหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยรับรอง และปริญญานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาวิชาเดียวกันหรือเกี่ยวข้อง อย่างน้อย ๓ คน				

* แผน ๒.๒ สามารถใช้ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติ ที่อยู่ในฐานข้อมูล ISI Q1/Q2 จำนวน ๑ เรื่องแทนผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติจำนวน ๒ เรื่องได้

กรณีสาขาวิชาทางวิจิตรศิลป์ ทัศนศิลป์ หรือสื่อศิลปะ นอกเหนือจากเกณฑ์การเผยแพร่ข้างต้นแล้ว อาจเผยแพร่ผลงานดุษฎีนิพนธ์ต่อสาธารณะ ในรูปแบบและวิธีการที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ โดยไม่ต่ำกว่าที่กำหนดโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเน้นการสร้างสรรค์ องค์ความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่ที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยผลงานดังกล่าวต้องได้รับการรับรองจากศิลปินหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ แทนการเผยแพร่ในวารสารหรือการเสนอผลงานในการประชุมวิชาการได้ และเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI Tier1 หรือวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓ ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน หรือนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการตามเงื่อนไขของหลักสูตร

๓.๔ ผลงานปริญญานิพนธ์ที่เผยแพร่ ต้องระบุนักศึกษาเป็นชื่อแรก (First Author) อย่างน้อย ๑ เรื่อง พร้อมกับระบุสังกัด (Affiliation) อย่างน้อยว่า “สาขาวิชา...../ภาควิชา..... คณะ/วิทยาลัย/สถาบัน..... มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” (Program...../Department..... Faculty/College/School of..... Chiang Mai University)” ในผลงานเผยแพร่หลัก

๓.๕ ผลงานปริญญานิพนธ์ที่เผยแพร่ ต้องไม่อยู่ในรายการสำนักเผยแพร่ที่มีแนวโน้มว่าไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ทางวิชาการจริง (List of Predatory Publishers)

๓.๖ ผลงานที่มีลักษณะเดียวกันที่อยู่ในระดับนานาชาติใช้แทนผลงานระดับชาติได้

๓.๗ การตรวจสอบรายการในฐานข้อมูลต่างๆ ให้ถือวันที่ยื่น (Submission) เป็นสำคัญ

๔. กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดข้างต้น ให้เสนอเหตุผลและความจำเป็น ผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงาน เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาเป็นลำดับ ต่อคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาตัดสินเป็นกรณีไป และให้ถือเป็นที่สิ้นสุด

๕. หลักสูตรสามารถกำหนดเกณฑ์ทั้งระดับและจำนวนการเผยแพร่ สูงกว่าที่กำหนดในประกาศนี้ได้

กรณีที่หลักสูตรใดไม่ดำเนินการตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ให้กำหนดรูปแบบ วิธีการ ระดับ และจำนวนการเผยแพร่ ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้นไว้ในหลักสูตร แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเสนอเหตุผลความจำเป็น ผ่านคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำส่วนงาน และคณะกรรมการบริหารวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย สภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชาต โสภาแดง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก

รายละเอียด link ที่สามารถนำมาสืบค้น List of Predatory Publishers

https://beallslist.net/

หนังสือฉบับนี้ใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และ
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564 CMU e-Document ตามรหัสอ้างอิงที่ : 8294F5-5AF-646

คำสั่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่ 3009 **/ 2567**

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2566 ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 ซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เลือกระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ที่เรียกว่า CMU-QA Curriculum

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 และ 38(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนี้

1.	รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ภญ.อุษณีย์ คำประกอบ)	ประธานกรรมการ
2.	ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงศ์ เนียมทรัพย์)	รองประธานกรรมการ
3.	ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีณัน บัณฑิตย์)	รองประธานกรรมการ
4.	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา	กรรมการ
5.	ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล	กรรมการ
6.	รองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดีที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการ และหรืองานด้านประกันคุณภาพการศึกษาทุกส่วนงานวิชาการ	กรรมการ
7.	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
8.	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ
9.	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาระบบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

2. พิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของหลักสูตร และแนวทางในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2567

(ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่